The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Rugsėjo-September 12 d., 1938 | No. 214

Reikalauja Atidouti Zudetus Vokietijai

JEI KARAS KILS, VOKIEČIAI LAIMĖS JĮ — SAKO GOERING

Naciai nebetoleruos ilgiau skriaudų daromų zudetų vokiečiams

NUREMBERG, Vokietija, rugs. 11. — Kalbėdamas nacių "darbo fronto" vadų susirinkimui šeštadienį, feldmaršalas Herman Goering, po Hitlerio vyriausias nacių vadas, pareiškė, kad Vokietija laimės, jei karas kiltų. Jis akcentavo nacių galybę. Jis pareiškė, jogei naciai nebegali ilgiau toleruoti kančių, kurias kenčia jų "broliai zudetų vokiečiai".

Goeringo kalbą iš anksto užgyręs buvo pats Hitleris. Kalba atakavo čekus kaipo "nekulturingą" mažumą, kuri skriaudžia "kulturingus" zudetų vokiečius. Smerkė "žydiškus Maskvos demonus", kurie remia Prahos pigmejus. Pareiškė, kad fašistinės tautos — Vokietija, Italija ir Japonija — stovi tvirtai susijungusios prieš komunizmą. Pasak Goeringo, Vokietija gali pergyventi blokadą net jeigu ji tęstųsi 30 metų. Goering atatkavo demokratines valstybes, ypač Britaniją, sakydamas, jogei ji privalėtų kalbėti mažiau, o veikti daugiau neramiem elementam pas save, namie suvaldyti. Pasakė, kad jeigu karas kils, tai vokiečiai išeis laimėtojai.

Kiek pirmiau valdžios atstovas paskelbė, jogei Hitleris jau nepasitenkins autonomija zudetų vokiečiams, bet reikalaus pilno pavedimo zudetų apylinkių Vokietijai.

Sekmadienį, rugs. 11, kalbėjo pats Hitleris. Ir jis davė suprasti, kad vokiečius tegali patenkinti tik prijungimas zudetų prie Vokietijos.

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

BAISUS GAISRAS TEXASE — Gaisrininkų kapitonas ir eilinis gaisrininkas žuvo, kai kilo gaisras trijų aukštų garaže, Forth Worth, Texase, ir namas sugriuvo ugniagesiams jį begesinant.

BUKIT PRISIRUOŠĘ — ĮSPĖJA ČEKUS PREZ. BENĖS

PRAHA, Čekoslovakija, rugsėjo 11. — Čekoslovakijos prezidentas Eduard Bene kalbėdamas per radiją, šeštadienį įspėjo čekus prisiruošti visokeriopam pasiaukavimui ryšium su zudetų vokiečių kriziu. Jis tačiau išreiškė viltį, kad šalies vargus dėl tautinių mažumų klausimo pavyks įveikti ir kad Čekoslovakija išlaikys savo nepriklausomybę. Bet, pareiškė prez. Benes, dabartinis krizis yra rimčiausias nuo Pasaulinio karo laikų.

Francuzija gabena sunkiasias kanuoles į frontą

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 11. — Pereitos savaitės gale Francuzija pradėjo gabenti į Maginot ruožą, Vokietijos pasieny, tankus, milžiniškas geležinkeliais vežamas kanuoles ir kitokią sunkiąją artileriją.

Daugiau kariuomenės pasiųsta į kaimus esančius Maginot ruožo srityse. Turtingesni pasienio miestų gyventojai pradėjo kraustyti savo šeimas į Francuzijos gilumą, toliau nuo rubežiaus. Valdžia įsakė visiems busų šoferiams ir konduktoriams, turintiems atostogas, užsiregistruoti policijos stotyse. Svarbiam reikalui ištikus jie bus verbuojami armijos transporto reikalams.

Organizuoja WPA darbininkus

PITTSBURGH, Pa., rugs. 11. — Industrinių Unijų Tarybos (CIO kombinuotės) vadai pereitą šeštadienį paskelbė, kad tapo padėtas pagrindas WPA darbininkų organizacijai. Nauja unija pavadinta United Project Workers Union. Jai vadovauja O. B. Allen, Pittsburgho stiries architektų, inžinierių, chemikų ir technikų organizacijos prezidentas, ir R. J. Davidson, CIO organizatorius.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Daugiausia apsiniaukę; gal bus lietaus arba perkuno audrų; mažai pakaitos temperatūroj; lengvi ir vidutinio stiprumo pasikeičią vėjai; saulė teka 6:26, leidžiasi 7:07 valandą.

Įspėja, kad pasauliui grėsia anarchija

WASHINGTON, D. C., rugs. 11. — Priimdamas pakvietimą Jungt. Valstijoms dalyvauti Amerikos valstybių kongrese, užsienio reikalų sekretorius Cordell Hull pareiškė, kad šiandien pasaulio tautoms tenka pasirinkti arba tarptautinę anarchiją, arba tvarką paremtą įstatymais.

Tarp ko kita p. Hull pasakė: "Jokia tauta ir jokia valdžia negali prasilenkti su šiuo klausimu; negali jokia tauta nė išvengti, norėdama ar nenorėdama, atsakomybės kai dėl to, kokia veiklos kriptis turi vyrauti."

Jau padarė operaciją prezidento sunui

ROCHESTER, Minn., rugs. 11. — Kaip pirmadienį buvo planuota padaryti operacija prezidento Roosevelto sunui James, 30 m. Bet operacija tapo padaryta 24 valandas pirmiau, t. y. sekmadienį 10:45 valandą ryto. Į Rochesterį atvyko, pirm operacijos, prezidentas Rooseveltas. Čia jau buvo p-nia Rooseveltienė ir jaunojo Roosevelto žmona, Betsy Roosevelt.

James Roosevelt liga buvo — ulceris pilve.

Nominacijos Marylande pirmadienį

BALTIMORE, Md., rugs. 11. — Šį pirmadienį Maryland valstijoj įvyksta nominacijos — primaries. Didžiausia kova nominacijų vajuje ėjo tarp demokratų partijos kandidatų senatoriaus vietai.

Kandidatą David J. Lewis remia prezidentas Rooseveltas. Lewiso priešininkas yra senatorius Tydings, griežtas Naujosios Dalybos priešas.

Medis vietoj gazolino automobiliams operuoti

NEW YORK, N. Y., rugs. 11. — Dr. Gustav Egloff, vienas žymiausių Amerikos chemikų ir kuro specialistų, nesiai sugrįžęs iš Europos praneša, kad ten sparčiai vystomi substitutai kaipo kuras gazolinui pavaduoti.

Vokietijoj pav. kompresuoti gasai vartojami kurui. Miesto drenažo (sewage) gasas, specialiai išvalytas, vartojamas motoriniams vežimams operuoti vietoj gasolino. Italijoj, Vokietijoj ir Francuzijoj daugėja skaičius motorinių vežimų, kuriems kuru tarnauja gasai gauti iš deginimo medžio.

Reikalauja panaikinti bylą iškeltą Hines'ui

NEW YORK, N. Y., rugs. 11. — Pereitą šeštadienį Tammany boso Hines advokatas Stryker reikalavo panaikinti bylą iškeltą Hines'ui, kaltinamam globojimu New Yorko rakietierių. Teisėjas Pecora, išklausęs prokuroro gynėjo ārgumentų, pareiškė, kad sprendimą jis išneš pirmadienį.

Britų laivynas kelionėj

MALTA, rugs. 11. — 60 britų karo laivų iš čia išplaukė į Viduržemio jūros rytų vandenis. Britanijos vyriausybės pareiškimu tai yra tik paprasti laivyno rudens pratimai. Laivai į savo bazę sugrįš lapkričio mėnesio pradžioj.

100,000 kinų karių pavojuje

SHANGHAI, Kinija, rugs. 11. — Japonų pranešimais, 100,000 kinų karių pateko pavojun tarp Fukinahan ir Hwayenshan, Honan provincijoje. Kinams grėsia pavojus, kad juos japonai išnaikins.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

● **LONDONAS, Anglija, rugsėjo 11. — Britanijos atstovas įspėjo Hitlerį, jogei Anglija ir Francuzija nestovės nuleidusios rankas, jei Vokietija puls Čekoslovakiją.**

— : —

● **PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 11. — Francuzijos vyriausybė išdalino kaukes nuo nuodingų gasų gintis visiems geležinkelių darbininkams.**

— : —

● **BERLYNAS, Vokietija, rugs. 11. — Vokietijos žinių biuras sekmadienį pranešė, kad įvyko naujas vokiečių susirėmimas su čekais. Čekų policija durtuvais išvaikė zudetų vokiečių demonstraciją, protestavusią čekų susirinkimą mieste Eger. Penki zudetai buvę sunkiai sužeisti.**

— : —

● **WASHINGTON, D. C., rugs. 11. — Viena didžiausių Vokietijos karo paslapčių tai nauja bomba milžiniškos eksploduojančios pajėgos. Tos bombos buvo išbandytos Ispanijoj. Jos padarė didelės žalos lojalistams.**

Kardinolas Mundelein atstovaus popiežių

VATIKANO MIESTAS, rugsėjo 11. — Popiežius Pius paskyrė Chicagos kardinolą Mundeleiną kaipo savo atstovą eucharistiniam kongresui, kurs įvyks mieste New Orleans ateinantį mėnesį.

Nepajėgia susitaikyti automobilių unijoj

DETROIT, Mich., rugs. 11. — Pereitą šeštadienį Homer Martin ir jo šalininkai vis dar nepriėmė John Lewiso patarimo sugrąžinti į automobilių uniją keturis pašalintus organizacijos viršininkus.

Ne kalbos jiems rupėjo, bet keptas jautis

PITTSBURGH, Pa., rugs. 11. — Pennsylvania republikonų partija turėjo pereitą šeštadienį suvažiavimą. Kad daugiau žmonių sutraukti į parengimą, republikonai pažadėjo publikai užkandžius veltui.

Išalkusi, kaip apskaičiuojama, keleto tukstančių minia, užuot klausytis politikierių kalbų, sulaužė policijos kordoną, įsiveržė į valgių salę ir ėmė vaišintis jautiena. Bet, sakoma, daugiau maisto sąjudy sutrypė kojomis nei suvalgė.

Rusai reikalauja nebedaryti nuolaidų vokiečiams

LONDONAS, Anglija, rugs. 9. — Čia gauta žinių, jogei Sovietų Rusija įspėjusi čekus nebedaryti daugiau nusileidimų vokiečiams. Esą, jei čekai duos vokiečiams dar daugiau koncesijų, tai jie neteks Sovietų Rusijos paramos.

Automobiliai bus pigesni

WASHINGTON, D. C., rugs. 11. — Plymouth automobilių korporacija paskelbė, kad 1939 metų Plymouthų kainos bus žemesnės nei 1938 m. Kitos automobilių kompanijos paskelbs taipgi žemesnes kainas 1939 metų automobiliams. Tuo tarpu darbininkų algos, sakoma, pasiliks nenukapotos.

McNutt rezignuos

WASHINGTON, D. C., rugs. 11. — Aukštas valdžios atstovas pranešė, jogei Jungt. Valstijų komisionierius Filipinų saloms, Paul V. McNutt, artimoj ateityj sugrįš į Jungtines Valstijas ir įteiks vyriausybei rezignaciją. Kai kurie laikraščiai rašo, jogei McNutto rezignacijos reikalavo prez. Roosevelto.

IŠ LIETUVOS

Smurto Įvykis Šančiuose

KAUNAS — Rugp. 21 d. 8:30 val. Šančiuose VIII Kranto g. 3 nr. vyrai atsikėlę anksti išėjo žuvauti. Liko tik namo šeimininkė Bartkevičienė. Atėjo du nepažįstami vyrai, vienas iš jų turėjo dviratį. Įėję į butą ir radę virtuvėje tik vieną moterį, vienas iš jų atkišo į ją revolverį ir įsakė tylėti. Moteris tylėjo iš baimės. O antras vagilius įėjęs į kambarį ėmė ieškoti pinigų. Rado 52 Lt su centais, pasiėmė ir išėjo. Vagilius su revolveriu keletą minučių pastovėjo prie moters, kol antrasis toliau nueis, o vėliau prt išėjo, sėdo ant dviračio ir nuvažiavo. Moteris apie 60 metų amžiaus. Apie įvykį pranešta kriminalinei policijai.

Be Maudyklių

VILKAVIŠKIS — Prieš keletą metų savivaldybė, norėdama patenkinti miestiečių norus, prie miesto sodo iškasė maudymosi baseiną.

Nors pinigų kainavo, bet iš maudyklės išėjo tik dumblynė, kurioj noriai maudosi visoki šaltakraujai gyviai, tik ne žmonės.

Ir vėl mieste gyventojai karštomis vasaros dienomis plumsi po du kilometrus į vieną ir kitą pusę, kol gali nusiplauti "griešnus" savo kunus ežero ar upelio skaidriam vandenėly.

Savivaldybė mato jų kančias, bet pastebėjus, jog jos pastangomis nedėkingieji nesinaudoja, tyli ir nieko nedaro.

O butų gera, nors po 20 nepriklausomo gyvenimo metų, šį nelemtą maudyklės klausimą kaip nors sutvarkyti.

Žmonos Išbartas Vyras Pabėgo

MARIJAMPOLĖ — Vienas Ąžuolų-Budos ukininkas M., apie 50 m. vyras, vieną dieną pragėręs 20 Lt. Del to namuose kilo šeimyniški ginčai. Žmonos baramas, vyras išgulėjo vieną dieną lovoj, o vėliau atsikėlęs atsisveikino vaikus ir pareiškė, kad jis išeinąs ir daugiau nebegrįšiąs į namus, nes jam jau įkyrėję... Priminęs vaikams, kad sudorotų nuo laukų javus, jis išėjo nežinia kur.

Del šio keisto dingimo apylinkės gyventojai įvairiausiai kalba. Tačiau jau antras mėnuo, kai M. nebesugrįšta į namus. Niekas nežino kur jis yra. Ukyje dabar šeimininkauja žmona ir 5 vaikai.

Išsiuntė moteris ir vaikus iš Francuzijos pasienio

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 9. — Valdžios paliepimu penktadienį tapo iškraustyti iš kai kurių kaimų šiaurės Francuzijoj, Vokietijos pasieniu. Tai vienas griežčiausių žinksnių, kokius Francuzija iki šiol yra padariusi ryšium su Čekoslovakijos kriziu.

Nacių gauja užpuolė daktarą

JAEGERNDORF, Čekoslovakija, rugs. 11. — Alfred Knoll, Čekoslovakijos nacis, gabenamas į kalėjimą nusižudė. Pereitą šeštadienį įvyko jo laidotuvės. Grįždama iš laidotuvių nacių minia užpuolė D-rą Jan Mencl, valstybės samdomą gydytoją, kurs padarė Knoll'io palaikų skrodimą. Minia mėgino ištraukti daktarą iš jo automobilio ir išdaužė visus jo mašinos langus. Naciai ir dėl šio smurto verčia kaltę ant čeko daktaro — buk jis įvažiavęs automobiliu į minią.

200,000 vokiečių armija Čekoslovakijos-Vokietijos pasieny

LONDONAS, Anglija, rugs. 11. — Gautais čia pranešimais, Čekoslovakijos pasieniu Austrijoj, 50 mylių plotu į šalies gilumą, yra sukoncentruota 200,000 vokiečių armija. Ji prisiruošusi momentaliai pulti Čekoslovakiją, kai tik gaus įsakymą. Tačiau Berlynas šiuos pranešimus paneigė sekmadienį.

MASKVA, Sovietų Rusija, rugs. 11. — Zdenk Firlinger, Čekoslovakijos pasiuntinys Sovietų Rusijai, pasikalbėjime su spaudos atstovais pareiškė šeštadienį, jogei jis yra įsitikinęs, kad Sovietų Rusija gelbės Čekoslovakiją visomis pajėgomis, jeigu Hitleris įsibriaus į Čekoslovakiją ir jeigu Francuzija ateis Čekoslovakijai pagalbon.

RUGSĖJO MĖN.
(September)
Naujienų Raštinė
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta
Atidaryta Kasdien nuo 8 iki 8 ir
●
ŠEŠTADIENIAIS nuo 8 ryto iki 6 val. vakaro.
NAUJIENŲ ADM.

Iš Pietų Amerikos

Lietuviškas Eretikas

NACIŲ POLITIKA PIETŲ AMERIKOS MOKYKLOSE

(Musų specialaus korespondento Urugvajuje)

Urugvajaus vokiečių skundas švietimo ministeriui

Urugvajaus vokiečiai Montevideo mieste turi tris mokyklas, kurios vadinasi: "Hinderburg schule," "Goethe schule" ir "Deutsche schule."

Visos šios mokyklos jau daugelis metų kaip veikia privatiškų mokyklų teisėmis, ir visuomenės tarpe turėjo gerą vardą. Ne vien tik čia gyvenančių vokiečių vaikai lankė šias mokyklas, bet nemažas skaičius ir kitų tautybių, kaip urugvajiečių, lietuvių ir kt. Kitataučiai yra nemažai prisidėję prie tų mokyklų išlaikymo, nes už kiekvieną mokinį mokėjo per mėnesį 8—10 pezų, kad gerai išmoktų vokiečių kalbos ir pažintų tai, ką skelbė Heine, Goethe ir kt. Ypač šias mokyklas lankė pasiturinčių urugvajiečių vaikai, kurie ruošėsi važiuoti į Vokietiją studijuoti chemijos mokslą.

Bet kiek tos mokyklos tapo pasuktos ar sukamos nuo savo kilnaus tikslo, galima bus suprasti iš to skundo, kurį prisiuntė Urugvajaus švietimo ministeriui Hindenburgo mokyklos mokinių tėvai. Štai tas skundas:

"Didžiai gerb. p. Švietimo Ministeri:

"Mes, žemiau pasirašę Hindenburgo mokyklos mokinių tėvai, daleidžiame sau kreiptis į p. Ministerį, prašydami susidomėti auklėjimo metodais, kurie, be Tamstos ir musų sutikimo, laipsniškai tapo įvesti į Hindenburgo mokyklą po to, kai nacių partija paėmė į savo rankas Vokietijos valdžią. Tie metodai yra ne pedagoginiai, bet politiniai nacių partijos metodai, praktikuojami šiandieninės Vokietijos mokyklose. Bet mes gyvename ne Vokietijoje, bet Urugvajuje, toje šalyje, kurioje mes kaip ir visi kiti pilnateisiai piliečiai, turime teisę viešai protestuoti prieš tai, kas musų supratimu yra priešinga žmoniškumo, kulturos ir respublikos nuostatams, ir kas nedidelės mažumos norima įgyvendinti prievartos bei užkulisinės politikos keliu, panaudojant tam negarbingam tikslui musų vaikus mokyklose, ypač Hindenburgho mokykloje po to, kada ankstyvesnis direktorius tapo pakeistas kitu, priklausančiu Vokietijos Nacių Partijos Frakcijai Urugvajuje, kuris tos Frakcijos direktyva vėliau pakeitė visus senuosius mokytojus naujais, sudarydamas iš jų naują Mokyklos direkciją be vaikų tėvų atstovų ir sutikimo.

Prie tokios Mokyklos direkcijos didžiuma vaikų, nors gimę čia ir skaitosi urugvajiečiais, bet leidžiami į šias mokyklas išmokti vokiečių kalbos, naudojami politiniams bei militariniams tisklams. Pavyzdžiui, visi vaikai neišskiriant amžiaus ir lyties turi sveikintis pagal nacių manerą ir šaukti: "Heil Hitler!" Be to, vietoj pedagoginio sporto tapo įvesta kariniai pratimai su artificialiais ginklais — šautuvais, kulkosvaidžiais, rankinėmis granatomis ir durtuvais, kas mus ir musų vaikus pastato iki pažeminančio įrankio vaidmens, dėlko mes, kaipo žmonės negalime pakelti akis prieš kitas tautas, kurios į musų vaikus žiurėtų kaip į savo busimuosius neprietelius — užpuolikus. Tai skaudu! Mes tėvai visai priešingi, kad musų vaikai butų auklėjami tautų užpuolikais, arba butų kieno nors užpultais."

Iš šito vokiečių skundo aiškiai matosi, kad ne visi vokiečiai galvoja taip, kaip kam iš šalies žiurint galėtų atrodyti, tai yra kad visa vokiečių tauta aklai seka paskui "tautos vadą".

Pradėjus vokiečių naciams naudoti mokyklas politiniams ir militariniams tikslams, vokiečių vaikų tėvai, be čia pacituoto skundo, šiomis dienomis turėjo nacius pašalinti iš mokyklos fizine jėga, pareikalaudami policijos intervencijos.

Dėlto kad šitokiose mokyklose auga ir lavinasi vaikai, kurie gali buti ne vien ateiviais gimtoje žemėje, bet daugiau priešai demokratinės tvarkos, tos tautinės urugvajiečių bazės. Tose mokyklose nebuvo auklėjami sąžiningi respublikos piliečiai ir žmonės, bet sąžiningi nacių partijos nariai, žiaurus instrumentai ekspansinės Hitlerio politikos šitose žemėse ir priešai tautinės urugvajiečių nepriklausomybės. Nacių politikos veržimasis į mokyklas, tai užtikrinta germaniško imperializmo bazė, kuri sudaro rimtą pavojų tautos ateičiai. Jei prisiminsime, kad didžiuma vokiškų mokyklų moksleivijos santykiauja su urugvajiečių vaikais, pagaliau, yra čia gimę, galės iš tikrųjų buti pavojingu elementu, kuris virš savo tautos statys tą tautą į kurią jis bus nukreiptas savo dvasia, savo atsidavimu ir ištikimybe ginti ir proteguoti tos svetimos tautos interesus savo gimtojo krašto teritorijoje ir kitur.

Prieš šitą pavojų Urugvajaus vyriausybė ėmėsi priemonių, kurios pagirtinos visais atžvilgiais, nors ir nėra kol kas tokios radikališkos, kokių pageidauja Urugvajaus liaudis per spaudą, parlamente ir susirinkimuose.

Nacių "mokslas" Argentinos mokyklose

Iki naujausių laikų buvo žinomos dvi pagrindinės imperialistinės germanų politikos formos: 1) ekonominė — finansinė, ir 2) politinė. Pastaroji buvo vedama užsienyje Vokietijos diplomatinių įstaigų ir gerai organizuotų specialių fašistinės politikos propagavimui biurų.

Bet šiuodvi formos ilgainiui liko iškoriguotos opozicinių visuomenės srovių, ir jų fašizmas vis mažiau ėmė tepajėgti skverbtis į plačiąsias mases, nes jis liko kaip ir nudėvėtas, kaip ir baiminantis. Todėl atsirado trečioji fašistinės akcijos forma, tai — skverbtis į mokyklas, į nesubrendusių ir nemokančių savistoviai galvoti jaunų žmonių sielas ir protą.

Visa tai atsitiko ne vien Urugvajaus, bet taip pat ir Argentinos mokyklose. Tai patvirtina Pampos provincijos gubernatoriaus, Perez Visasoro, įteiktas federalinei Argentinos valdžiai skundas, smarkiai sujudinęs Pietų Amerikos spaudą ir plačiuosius visuomenės sluoksnius. Tapo ištirta, kad vokiečių vaikai, gimę Argentinoje, bet lanką vokiečių mokyklas, nemoką nė žodžio vietinės kalbos, o kalbą tik vokiškai; visai nežino ir nenori žinoti istorinės argentiniečių praeities, bet nuo Bismarko iki Hitlerio žino kuo geriausia visų despotų biografijas, kokius tik Vokietija tame laikotarpyje yra turėjusi; nežino kas valdo Argentiną ir kokią santvarką ji turi, bet "išmokyti", kad Hitleris yra viso pasaulio valdovas ir aukščiausias žmogus visoje Argentinos teritorijoj.

Per 200 mokyklų (jų tarpe ir argentiniečių), kurios buvo įsivedusios šitokias istorijos pamokas susekė pati Argentinos valdžia, ir priversta buvo imtis griežtų priemonių, kad išgelbėjus jaunuomenę ir moralines tautos sąlygas. Šitas tautinis ir moralis argentiniečių žygis buvo su didele simpatija sutiktas visos sveikosios visuomenės opinijos visose Pietu Amerikos valstybėse, nežiurint į tai, kad nacių politikos veržimasis į mokyklas, gerokai apkarpė teises visoms privatiškoms ateivių mokykloms.

Kaip vakar Pietų Amerikoj labiausiai paženiančiu žodžiu buvo "bolševikas", taip šiandien paniekos ir paženiminio žodžiu darosi "fašistas", lygus žodžiams — "despotas", "parsidavėlis", "išdavikas" ir pan.

Montevideo, Uruguay

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Gavome Kulturą No. 6 - 7

TURINYS:

Kelios naujos tendencijos baudžiamoje teisėje—Tad. Zaleskis

Eilėraštis—Juozas Kėkštas.
Dreifuojančios poliarinės stoties mokslinė reikšmė—prof. V. J. Vizė.
Aš tada mąsčiau—Danas Pumputis.
Tragiškas jaunojo rašytojo likimas Julius Butėnas.
Bakužės—Danas Pumputis.
Teatras kaime—Zuzka Zguriška.
Šių dienų Meksikoje—B. Traven.
Šventųjų Paveikslų garbinimas — Ed. Levinskas.
Populiaris Mokslas ir Apžvalga.

KAINA 45 CENTAI
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas **$7.50**
SMULKESNĖS DAUG PIGESNĖS
Perkant 5 Tonus ar Daugiau
ŠI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

Moterys-žiurėkit!
JŲS GALIT LENGVAI ĮSIGYTI
ROGERS SIDABRĄ

Taupykit Kuponus

Kitur Kainuoja $2.75

GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE.
TURIME EXTRA GABALUS IR DĖŽĘ

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymai per telefoną neprimami ir kuponai turi buti asmeniai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiesty, gali atsiųsti kuponus ir pinigus paštu, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti, arba išviso $1.14. Užsakant dėžę paštu, reikia atsiųsti ekstra 35c.

Siunčiu ..... kuponus. Taipgi pinigais .....
Atsiųskit man .....
Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija .....

GERAS PATARIMAS nuo UŽKIETĖJIMO!

Daktaras pasakys, kad geriausias dalykas bet kokiame negalavimų atsitikime yra surasti priežastį. Jei turite užkietėjimą, tai nesiterlenkite bėdos vaistais. Patirkite kas yra jusų negalavimų priežastis.

Jeigu jus valgote tai, ką dauguma valgo, tai daug ko ieškoti jums neteks. Už vis panašiausiai yra tai, kad jus negaunate gana "rupumo." Bet ir "rupumas" dar nereiškia maisto kruvą. Tai reiškia tik to maisto rųšį, kuri palieka žarnose nesuvartota minkštoj "rupioj" masėje ir padeda viduriams išsivalyti.

Jei tai ko jų stokuojate, tai dabar jusų eilė išvalgyti gruzdžių, traškančių Kellogg's All-Bran lėkštę pusryčiams. Jis turi reikalaujamo "rupumo," plus tonika, vitaminų B1.

Valgykite jį kasdien, gerkite gana vandens ir prisidėkite prie "reguliariųjų." All-Bran daromas Kellogg in Battle Creek.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite musų Lietuvių radio programų Šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAŽEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNŲS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

Iš Lietuvos

Neapsaugota Geležinkelio Pervaža

KROSNA — Tai Suvalkijos plentų centras, nes čia sueina 4 plentai, kuriais, palyginti, ir judėjimas nemažas. Vienu svarbiu plentu eina skersai geležinkelio bėgiai. Viename šio plento šone prie pervažos stovi trobesiai, o antroj pusėj aukštas pylimas, apaugęs medžiais, per kurį nematyt geležinkelio. Ir tik arti privažiavus prie geležinkelio, apie 50 m., galima pastebėti visai arti išlendantį traukinį. O tokiam trumpam atstume plentu riedant. automobilį sustabdyti sunku. Pavojus gana rimtas.

Šioj vietoj jau praeitą žiemą traukinys užvažiavo ant automobilio, kurį visai sutrynė.

PILIETYBĖS
PAMOKOS
KAS KETVIRTADIENĮ
Prasideda Rugsėjo 15-tą, 1938,
7:30 val. vakaro.
Kreipkitės į **Joseph J. Grish,**
4631 SOUTH ASHLAND AVE.,
Telefonas: YARDS 1001

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434--Tel. Central 4411-2
Namų ofisas -- 3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.--Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY
LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Panedėlį, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas, jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutarti.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidencija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos —9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAI
4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014
Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.
4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016
Valandos:
7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: **YARDS 4787**
Namų Tel.: **Prospect 1930**

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutarti.

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. W. J. Kirstuk
PHISICIAN and SURGEON
4309 W. Fullerton Ave.
(Residence & Office)
TEL. CAPITOL 2828
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 P.M.
Sekmadieniais Susitarus

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratoria
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

IŠ LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMO 4-TOJO SEIMO

(Tęsinys)

SESIJA ANTRA

Daktaro Kvotėjo Raportas. — Iždininkas Dr. Kaškevičius dar nebuvo atvykęs į Seimą ir jo raportas buvo atidėtas kitai dienai.

PITTSBURGH, Pa. — Rugpiučio 15 d. sekretoriaus Siurbos raportą priėmus su keletos paklausimų. Paklausimai buvo daromi dėl Ill. Valstijos apdraudos departamento patvarkymo dėl pakėlimo nariams mokeščių į apdraudos fondą. LDS. Centro Valdyba pagal praeitą seimo įgaliavimą buvo pakėlus nariams mokeščius, kad prisitaikius prie Ill. valstijos reikalavimų. Paklausėja norėjo žinoti, ar Centro valdyba iš anksto žinojo, kad Ill. valstija rengiasi prie vykdymo naujų patvarkymų, ir kodėl apie tai nebuvo iš anksto nariams pranešta.

Kitas klausimas rišosi su besirengimu prie pakėlimo mokeščių į pašalpos fondą. Paklausėjas nusiskundė, kad kol visi priklausė prie SLA., tai, girdi, nebuvo keliami jokie mokeščiai. O dabar tai vis nauji ir nauji mokeščiai ir vis įvairių valstijų apdraudos departamentai reikalauja ir reikalauja tų visokių pakėlimų, — nusiskundė paklausėjas.

Sekretorius Siurba atsakinėjo į paklausimus.

Prieinama prie iždininko Dr. Kaškevičiaus raporto, bet kol kas iždininko nesiranda seime, tai jo raportas lieka atidėtas tolimesniam laikui.

Daktaro kvotėjo Dr. Motiejaus D. Palevičiaus irgi seime nesiranda, bet jisai yra prisiuntęs savo raportą ir pranešęs, kad Seime negalės dalyvauti. Daktaro kvotėjo raportą skaityti pakviečiamas J. Gasiunas. Iš daktaro kvotėjo raporto susidaro įspudis, kad Dr. Palevičius tikrai nėra "pamiršęs" SLA. Chicagos Seimo istorijos, nes savo raporte užvažiuoja "fašistams", taip pat nepamiršta ir savų "persidavėlių". Reiškia, buvo taikoma tiems saviemsiems, kurie po skilimo Chicagos Seime pasiliko SLA. ir neseke juos.

Tačiau daktaras kvotėjas savo raporte labai mažai tekalbėjo apie narių sveikatą, mirtingumą, kas liečia tiesioginiai jo pareigas organizacijoj.

Daktaro kvotėjo raportas taip pat buvo priimtas vienbalsiai. Dar antroji sesija nesibaigė ir buvo einama prie kitų Centro valdybos raportų, bet jusų korespondentas dėl kasdieninio darbo negalėjo ilgiau pasilikti sesijoj, tai apie kitų raportų turinį nieko negirdėjo. Tad nieko apie tai ir negaliu parašyti.

Tik tiek galiu pasakyti, kad visi Raportai buvo priimti ir daugiausia be jokių diskusijų.

Apleidžiant seimo svetainę teko susitikti su keletu žymių LDS. darbuotojų ir pirmiausia buvau užklaustas kaip patinka seimas. Atsakiau, kad gerai. Tuojau vienas iš mano draugų man padaro pastabą: "Matai, Bakanai, koks musų seimas ramus, nėra jokių ginčų nei frakcijų, nei užsivarinėjimų, nei varžytinių."

Tiesa, tiesa, panašius pasigyrimus esu girdėjęs ir Rymo katalikų susivienijimo seime Roosevelto viešbutyje, kad ir jų seimas daug ramesnis, negu SLA, — aš jiems atsakiau.

Atvirai kalbant, reikia pasakyti, kad jokiu budu negali lygintis su SLA. seimais nei LDS. Seimas, ne LR-KS. Seimai ne tik skaitlingumu delegatų, bet ir kitais atžvilgiais.

— S. Bakanas.

PITTSBURGHIŠKOS PASTABOS

Medaliai.

Kas juos duoda, kam duoda ir ką jie reiškia? Hitleris davė Fordui medalį už tai, kad Fordas žydų nekenčia taip, kaip ir pats Hitleris.

Jeigu Gegužis, Vinikas ir Vitaitis butų verti medalių dovanos už tolimesnės praeities darbuotę, tai tik jau ne iš tokių rankų, kaip Smetonos. O dėl pono Karpiaus pelnytos medalio dovanos, tai tik tiek reikia pasakyti, kad tas vaikykštis gavo medalį už tai, kad jisai spiaudo ant demokratijos šalininkų ir Smetoną laiso.

Dėl "minkštos sofos"

"Sandara" rašo, kad "Tėvynės" redaktorius p. Jurgelionis norįs minkštos "sofos" dėl pasilsėjimo iš po sunkaus galvojimo ir svajonių.

Reikia pasakyti, kad butų ne pro šalį ir "Sandaros" redaktoriui minkšta "sofa", jei tik jis mokėtų galvoti. Bet, deja, "Sandaros" redaktorius moka tik plustis, o ne galvoti. O jei šioje ašarų pakalnėje nesirastų Bendro Fronto, tai "Sandara" neturėtų ką nė rašyti.

Ant popieriaus ir be popieriaus.

"Sandara" sako, kad sandariečiai turi daugiau kuopų ant popieriaus (tik ne narių), negu socialistai. Aš tą seniai žinau, bet socialistai turi daugiau simpatizatorių ir tai ne ant popieriaus.

Kas yra dirbę SLA.

Ar tik tautininkai ir sandariečiai dirbo SLA., o socialistai ne? 1907 metais pas mus Pittsburghe senis Jonas Kazlauskas ir F. J. Bagočius N. S. dalyje sutvėrė SLA. kuopą iš 40 narių; ten ir aš prisirašiau.

O Bagočius ir Kazlauskas tuomet buvo socialistai, taip kaip ir aš pats.

O sandariečių tais laikais visai dar nebuvo šioje ašarų pakalnėje; na, o "Sandaros" redaktorius sako, kad jie subudavojo ir išaugino SLA.

Ar tik tas vaikas nesapnuoja nemiegodamas.

Praeity ir dabar.

Kada komunistai suskaldė Lietuvių Socialistų Sąjungą Amerikoje ir pradėjo garbinti diktaturą, tais laikais "Sandara" buvo demokratiška organizacija. Tai daug socialistų ir taip demokratiškų žmonių glaudės prie Sandaros kaipo prie demokratiškos organizacijos, ir 36 kp. tais laikais buvo užaugus iki apie 200 narių ir man teko garbės buti pirmininku per daugel metų.

Bet kai tik "Sandara" pradėjo Smetoną laižyti, tai demokratijos šalininkams tada, žinoma, nebuvo vietos Sandaroje. Pasėkoje to šiandien sandariečių tik tiek teliko Pittsburghe ir visoje apylinkėje, kad vos-ne-vos galima rasti reikalinga skaitlių, kad butų galima sudaryti valdybą.

Tačiau fašistuojantis "Sandaros" redaktorius tų akis durinčių faktų visai nemato, ar nenori matyti.

Tikrai apgailėtina. — A. V.

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

ŽMOGŽUDŽIO MEILUŽĖ. —26 metų chicagietė, kabaretų šokėja Jean Carlyle, kuri buvo susižiedavus su William Raab. Jisai apsistojo vienam Chicagos viešbutyje su vedusia moteriške Marie Kamont ir ją vėliau nužudė. Raab buvo suimtas.

Kas ką veikė SLA 3-čio Apskričio Naktiniame Išvažiavime

(Tęsinys)

REPORTERIO NUOTYKIAI

Kad jums, gerbiamieji, nenusibostų skaityti ilgi Reporterio raštai apie tokius nesvarbius dalykus kaip kad SLA. 3čio apskričio naktinis išvažiavimas, tai be jokių ceremonijų papasakosiu, kas ką veikė.

SLA. 3čio apskričio pirmininkas p. J. P. Milleris norėdamas daugiau apšviesti visą naktinį išvažiavimą, mechanišku budu buvo įvykdęs vienu kartu "Saulės ir mėnulio užtemimą", ir visi pasijutom didžiausioje tamsoje. Ir jei ne Jonas Pabarčius, Antanas Zdankus, Floras Radžius, tai dievai žino, kas butų atsitikę su tuo naktiniu išvažiavimu. Jų pastangų dėka šviesos buvo grąžintos.

Apskričio parengimo Komisijos narės: M. Zdankienė, H. Saveikienė ir Viktoravičienė pakankamai turėjo sunkaus darbo prie sviestavimo keptų kornų; K. Leliušis, J. Bugailiškis ir kiti musų darbštieji vyrai labai sunkiai ir sušilę dirbo, kol trokštančius pagirdė.

SLA. 3čio apskričio iždininkas Kastantas Sinkunas visą laiką ne tik iždą globojo, bet žiurėjo, kad ir svečiai nebutų nuskriausti. Apskričio Komiteto narė V. J. Količienė rupinosi supažindinti LDS. Seimo delegatus su pittsburghiečiais ir skundėsi, kad jai koja skauda.

Teko pastebėti pittsburghietį J. Virbicką darant pažintį su chicagiečiu B. Šalaveičiku. Abudu yra skirsnemuniečiai ir parapijonai.

Jusų Reporteriui einant pro žalią žolę nuošalioje vietoje, teko pastebėti vieną Pittsburgho veikėją romansuojant su viena delegate, atvykusią iš kietųjų kasyklų. Tasai veikėjas pastebėjęs Reporterį einant pro šalį, padarė pastabą: "Reporteri, svol..., neparašyk apie mane nieko, aš tau parodysiu."

Todėl Reporteris apie tai ir nerašo ir niekam kitam nieko nesako.

— **Reporteris.**

(Bus daugiau)

Ruošiantis Prie Didžiojo SLA. Pažangos Vajaus

Kas yra veikiama Pittsburghe ir apylinkėje.

Kada didysis SLA. pažangos vajus oficialiai bus paskelbtas ir prasidės su spalio 1 diena, tai Pittsburghas ir visa apylinkė bus prie jo tinkamai prisirengę. Vajaus pasisekimas jau yra užtikrintas, nes tarpe SLA darbščiųjų veikėjų visur yra pakilęs upas ir rimtas prisirengimas prie darbo.

Štai keletas pavyzdžių, kas ir kaip pas mus jau ruošiasi iš anksto vajaus darbui.

Rugsėjo 18 d. LMD. svetainėje SLA. 3čio apskričio valdyba šaukia visų Pittsburgho ir apylinkės SLA. kuopų organizatorių ir busimų vajaus dalyvių bendrą susirinkimą, kur bus išdirbti planai ir bendrai pasitarta dėl sėkmingesnės vajaus darbuotės.

Tame musų organizatorių ir veikėjų bendrame pasitarime, kuris, kaip esu minėjęs, įvyks rugsėjo 18 d. LMD. svetainėje, 142 Orr St., Pittsburghe, 1:30 val. po pietų, manome turėti savo tarpe ir "Tėvynės" redaktorių gerb. Kleofą Jurgelionį. Jisai mums suteiks daug naudingų patarimų dėl vajaus darbuotės.

Tokia nepaprasta proga turėtų pasinaudoti ne tik oficialiai kuopų organizatoriai, bet ir kiti visi kuopų veikėjai, kurie tik yra pasiryžę imti dalyvumą SLA. pažangos vajuje.

SLA. 8čio apskričio organizatorius Charles K. Pikelis yra pareiškęs, kad jau jis dabar turįs "sulainavęs" daugiau kaip 10 naujų narių, tik su nekantrumu laukiąs prasidedant vajaus.

Su musų Pikeliu juokų krėsti negalima; jisai ir praeitame Auksiniame vajuje laimėjo pirmą dovaną 8čiam apskrityje už narių prirašymą.

Musų Charles yra prityręs organizatorius; jisai savo pareigas tinkamai atliks.

Marijona Zdankienė yra buvus SLA. 40 Seimo delegatė iš 40 kp. Ji yra darbšti SLA. 3čio apskričio parengimų komisijos narė. Šių žodžių rašytojui yra pareiškus, kad jau ji turint 4 gatavus narius prirengtus prirašyti prie SLA.

"Bet narių vardų nesakysiu, kad kas jų iš manęs nepaveržtų" — pareiškė musų darbščioji Marijona. Tiek reikia pasakyti, kad sesuo Marijona visada savo duotą žodį išlaiko.

Vincas Burdulis, 104 kp., 40 Seimo delegatas ir nenuilstantis tos kuopos darbuotojas, vieną kartą visai netyčia man prasitarė, kad jau jis turįs prirengęs 4 naujus narius, tik laukiąs vajaus prasidedant. Taip pat drąsiai pareiškė, kad į kitą Seimą jų kuopa galėsianti siųsti ne vieną delegatą, bet 3 ar 4, ir jie esą pasiryžę susilyginti narių skaičium su 40 kuopa iki vajus pasibaigs.

Brolis Burdulis žino, ką jis kalba, nes jų kuopa yra didžiausioje lietuviškoje kolionijoje S. S. Be to, 104 kp. yra darbščių vyrų ir moterų, ir jei tik jie sutartinai dirbs, tai jie tikrai pasivys 40 kuopą narių skaičiumi.

Marijona Šimkienė, North Sidės 86 kp. sekretorė, jau kelis kartus praeityj yra dovanas laimėjus už prirašinėjimą naujų narių. Ji jau nelaukė nė vajaus prasidedant nepaiso net nė uždarbio.

"Aną dieną pamačiau, kad apie mus viena kaimynka pradėjo sukinėtis. "Inšiurens" agentas ir aš ėmiau ir prirašiau savo kaimynką prie SLA., sekamam kuopos susirinkime (rugsėjo 11 d.) ji bus priimta į Susivienijimą" — kalbėjo 86 kp. darbščioji sekretorė.

90 kp., Bridgeville, Pa., mėnesiniam susirinkime rugpiučio 14 d. išrinko pora organizatorių: Joną Kazlauską ir Bronę Sabaliauskaitę - Jonaitienę dalyvauti didžiajam pažangos SLA. vajuje. Jie irgi ruošiasi prie darbo.

Apie kitų kuopų ir veikėjų besiruošimą prie vajaus parašysius kitą kartą.

— **S. Bakanas.**

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Vėl Namie

...su DAUGIAU MALONUMO

"Mes buvome vietose ir matėme daigtų... ir visur kur tik ėjome Chesterfields teikė žmonėms daug malonumo. Dabar mūsų namuose bus užtektinai Chesterfields."

Ima gerų daigtų pagaminti gerą produktą. Tai todėl mes vartojame geriausius sudėtinius kokius cigaretas gali turėti... *lengvus nunokusius tabakus ir gryną cigareto popierą* ... padaryti Chesterfield tokį cigaretą kokį rūkytojai sako yra *lengvesnis ir geresnio skonio.*

Chesterfield Laikas ant Jūsų Radio
PAUL WHITEMAN
PAUL DOUGLAS
JOAN EDWARDS
THE MODERNAIRES
Kiekvieną trečiadienį per visus C. B. S. stotis

They Satisfy

...su DAUGIAU MALONUMO milijonams

Copyright 1938, Liggett & Myers Tobacco Co.

INSURANCE
(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- APDRAUDĄ GYVASTIES GAUSITE

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Diplomatinė dvikova

Europa, gal but, bus išgelbėta nuo karo, bet Čekoslovakija, dėl kurios dabar eina diplomatinė kova, kažin ar išneš sveiką kailį iš šito konflikto.

Anglijos valdžia jau privertė Prahą pasiulyti vokiečiams tokių koncesijų, kurios labai apsunkins respublikos valdžiai palaikyti ramybę vokiečių apgyventuose distriktuose ir kovoti su nacių judėjimu. Čekai sutiko ne tik duoti autonomiją kantonams, į kuriuos bus padalinta respublika, bet ir leisti vokiečiams turėti policiją sudetų apgyventuose kantanuose. Kai naciai Čekoslovakijoje įgis tiek teisių, tai kas juos galės sulaikyti nuo išdavikiškų žygių prieš respubliką?

Bet apgailėtina, kad kitos valstybės, kurios yra pasižadėjusios ginti Čekoslovakiją, jos neparemia šitose derybose. Francuzija yra pasirašiusi sutartį su čekais, pagal kurią ji turi juos ginti nuo užpuolikų. Rusijos sutartis su čekais uždeda pareigą sovietams eiti pagalbon Čekoslovakijai, jeigu ją gins Francuzija. Bet derybose tarpe čekų ir vokiečių dalyvauja tiktai Anglija. O kadangi čekai yra priversti deryti taip, kaip jiems anglai diktuoja, tai faktinai kova eina tarpe Anglijos ir Vokietijos.

O francuzai ir rusai tyli. Ar jie nemato, kur Anglijos konservatoriai gali Čekoslovakiją nutempti?

Francuzija dar bent energingai veikia namie, mobilizuodama savo ginkluotas jėgas, kad ji butų pasiruošusi umai šokti į pagalbą čekams. Bet sovietų valdžia ne tik nesikiša į derybas, kuriose yra sprendžiamas Čekoslovakijos likimas, o neparodo jokio karinio aktingumo. Visa, kas buvo viešai pranešta apie Maskvos pasiruošimą padėti čekams, tai — kad ji teiravosi pas Rumanijos valdžią, ar ši leistų rusams eiti per jos teritoriją į pagalbą čekams.

Prie šitokio rusų pasyvumo ir Francuzijos tylėjimo anglai gali elgtis kaip tinkami.

Ispanijos reikale anglai irgi paėmė į savo rankas vadovybę — ir visi mato, kas iš to išėjo. Kad neatsitiktų kas nors panašaus ir su Čekoslovakija!

Kodėl sovietų valdžia taip nedrąsi?

Iš Maskvos ir jos garbintojų dažnai girdime pasigyrimus, kad tik sovietų valdžia rodanti "tikrą kelią" kovoje su fašistais ir agresoriais. Tačiau, kai ateina reikalas paremti žodžius darbais, tai Maskva pasilieka užpakalyje kitų valdžių. Valstybė, apimanti "šeštą dalį pasaulio", nedrįsta pareikalauti sau, jei ne pirmo, tai **bent lygaus balso** tokiuose reikaluose, kurie liečia visos žmonijos ateitį.

Jeigu šitoje diplomatinėje anglų ir vokiečių dvikovoje Čekoslovakija pralaimės, tai Sovietų Sąjungai bus didesnis smugis, negu kuriai kitai didelei valstybei. Nes Hitleris tam ir nori sudraskyti čekų respubliką, kad jam butų atdaras kelias į rytus — į Sovietų Ukrainą. Tačiau sovietų valdžia laukia, kad Čekoslovakijos likimą apsaugotų Chamberlainas, kurio tikslas yra padaryti taiką su fašistų diktatoriais!

Kodėl ji taip elgiasi?

Aišku — todėl, kad ji nepasitiki savo jėgomis.

Didžiausia pasaulyje armija. Didžiausias oro laivynas. Milžiniškas kraštas. Milžiniški pasisekimai pramonėje, žemės ukyje ir švietimo srityje.

Viskas milžiniška, bet nėra drąsos stoti akis į akį su Hitleriu.

Milžinas molinėmis kojomis.

Jeigu Rusijoje gyvuotų **demokratija, o ne diktatura,** tai jos balsas valstybių "koncerte" svertų tikrai ne mažiau, kaip vokiečių arba anglų. Bet dabar, deja, ji priversta užleisti pirmenybę kitoms šalims — kadangi Stalinas nepasitiki net savo generolais, admirolais ir komisarais!

Štai kodėl šiandie Europa turi drebėti, sekdama Chamberlaino ir Hitlerio ginčą dėl Čekoslovakijos.

APŽVALGA

KAPITALISTŲ DRAUGAS

Kunigų laikraščiai labai garbina neseniai mirusį New Yorko arkivyskupą kardinolą Hayes'ą už jo labdaringus ir kitokius gerus darbus. Bet nepažymi to fakto, kad šis „bažnyčios kunigaikštis" kovojo, kaip įmanydamas, prieš ratifikavimą J. V. konstitucijos pataisos, draudžiančios samdyti vaikus dirbti fabrikuose. Čia jisai pasirodė tikras išnaudotojų draugas.

STOJA UŽ "EKONOMINĘ DEMOKRATIJĄ"

Amerikos Darbo Federacijos vykdomoji taryba patvirtino pareiškimą, kuriame ji pasisako už "ekonominę demokratiją", bet kartu ir už kapitalizmo sistemą. Vienoje vietoje tame dokumente sakoma:

"Nedarbas gali buti pašalintas tiktai sudarius darbo progas dirbantiems vyrams ir moterims privatinėje pramonėje. Tai yra tikras vaistas nuo nedarbo."

Toliaus pareiškimo autoriai pabrėžia, kad Amerikos Darbo Federacija "stovi ant privatinės nuosavybės, privatinės iniciatyvos ir privatinės nuosavybės gynimo pagrindo", ir reikalauja, kad pramonė pripažintų ir gerbtų darbininkų reikalus, siulydami štai ką:

"Darbininkija kviečia pramonę atsisakyti nuo tų ekonominės kovos ginklų, kuriuos samdytojų organizacijos vartojo vakar ir tebevartoja šiandien. Pripažinkime, kad santykiai tarpe darbo ir kapitalo jau yra kitokie. Ekonominės kovos vietą užėmė bendradarbiavimas ir abypusis susitarimas. Darbas ir kapitalas gali dirbti bendrai, keldami ir plėtodami gamybą su pagalba darbininkų organizacijų ir pramonės organizacijų, kurios veikia per įmonių administracijas."

Pagalios, pareiškimo autoriai sako:

"Visuose ekonominiuose santykiuose reikia pripažinti ir laikytis **ekonominės demokratijos** principo, kurio pagrindu darbininkai ir darbdaviai gali išspręsti savo bendras ekonominės problemas."

Čia Amerikos Darbo Federacija išdėstė savo principialį nusistatymą svarbiausiais šių dienų klausimais: kaip darbininkai žiuri į kapitalistinę sistemą ir kokie yra jų santykiai su darbdavių klase. Reikia pasakyti, kad Amerikos Darbo Federacijos vadų pažvalgos yra labai konservatyviškos.

Jie stoja už privatinę nuosavybę ir "privatinę iniciatyvą" pramonėje. Bet kodėl ta privatinė iniciatyva atvedė Amerikos biznį prie baisios depresijos, kuri išmetė į gatvę daugiau, kaip 10 milionų darbininkų? Kodėl be valdžios pagalbos ta privatinė kapitalistų iniciatyva negalėjo ne tik aprupinti milionus bedarbių ir jų šeimas, bet ir atgaivinti pramonę?

Jau prezidentas Rooseveltas pasirodė čia daug pažangesnis už Amerikos Darbo Federacijos vadus. Jisai pamatė, kad privatinė kapitalistų iniciatyva neišgelbės bedarbių nuo bado, ir ėmė teikti pašalpą bedarbiams iš valstybės iždo, ėmė organizuoti viešus darbus ir pasiulė kongresui eilę įstatymų projektų apie apdraudą nuo nedarbo, senatvės pensijas, darbo valandų sutrumpinimą pramonėje ir t. t.

Federalinė valdžia teikė pagalbą ir patiems kapitalistams, duodama paskolas geležinkeliams ir sustiprindama bankų saugumą.

VOKIETIJOS GENEROLAI PRIEŠ HITLERIO ŽVALGYBĄ

Vokietijos demokratinių grupių leidžiamas užsieniuose biuletenis "Deutsche Information" paduoda įdomių žinių apie kovą, kuri eina tarpe Vokietijos armijos generolų ir Hitlerio žvalgybos viršininkų.

Pasirodo, kad armijos vadovybė privertė Hitlerį pakviesti **gen. von Fritsch'ą** dalyvauti dabartiniuose manievruose (kurie faktinai yra mobilizacija karui). Tas generolas pirmiaus buvo vyriausias Vokietijos armijos vadas, bet jisai turėjo atsistatydinti ir išeiti atsargan dėl nesutikimų, kilusių tarp jo ir kitų Hitlerio šalininkų. Hitleris dabar parašė Fritschui laišką, siulydamas jam vietą armijoje. Bet generolas atsisakė dėl "nesveikatos". Bet tikroji atsisakymo priežastis, kaip praneša "Deutsche Information", buvo visai kita.

Gen. von Fritschą buvo neteisingai apkaltinęs per savo adjutantą Heydrichą Vokietijos slaptosios policijos (Gestapo) viršininkas **Himmler.** Armijos garbės teismas generolą išteisino ir pareikalavo, kad liudininkas, kuris davė prieš jį melagingus parodymus, butų nubaustas. Bet žvalgyba tam liudininkui leido pabėgti į užsienį. Tuomet armijos generolai, užtardami Fritschą, pradėjo kovą prieš jo skundiką Heydrichą, kuris yra Hitlerio sargybos vadas, ir Heydrichas išėjo neribotam laikui į "atostogas".

Tačiau Fritschas ir generolai, kurie jį remia, da ir dabar nėra patenkinti. Štai dėl ko Fritschas atsisako grįžti į armiją, nežiurint to, kad jisai gavo kvietimą iš paties "fiurerio". Paminėtasai biuletenis rašo:

"Jisai reikalauja, kad butų atstatytas Himmler, kuris kabineto posėdyje reikalavo, karo atsitikime, 500,000 vyrų sargybos skyriams vidaus tvarkos palaikymui, nes, esą, krašte auga nepasitenkinimas ir opozicija."

Armijos vadai šitam Himmler'io reikalavimui pasipriešino. Bet kaip dabar pasielgs Hitleris, nežinia. Su gen. Fritschu jisai, matyt, negalės susitaikyti tol, kol Himmler nebus pašalintas iš žvalgybos viršininko vietos.

Prieš ketverius metus (birželio 30 d. 1934 m.) Hitleris ir jo artimiausieji sėbrai padarė kruviną "valymą" tarpe rudmarškinių vadų, nužudydami jų apie 200 per vieną naktį. Po to buvo atimti ginklai rudmarškinių milicijai. Bet iki šiol paliko apginkluota specialė Hitlerio sargyba — SS buriai (Schutz-Staffel). Armijos generolai nori, kad butų nuginkluotos ir šitos hitlerininkų gaujos.

Margumynai

Kas Tai Yra Rhodeso Stipendija?

Rhodeso stipendijas įsteigė Oxfordo Universitete anglų valstybininkas John Rhodes, susikrovęs sau turtus Pietų Afrikoje. Jo stipendijos įsteigtos studentams iš britų dominijų ir kolonijų, iš Jungtinių Valstybių ir Vokietijos. Stipendininkai turi buti pasižymėję kalbų, politinių ir ekonominių mokslų srityse.

Lietuvos Žemėj

(Musų specialaus korespodento Lietuvoje)

IV

(Tęsinys)

Juk toji Čikagos darbininkė taip pat buvo bene naujienietė. Bet šoko, ir šoko ne vieną kartą ir ne su viena. Tai vis geri jausmai, bet proto nėra palydėti. O jausmas tik tuomet savo vietoje, kai jis yra proto lydimas. Patvaru, kieta, tvirta ,kaip jausmas darniai veikia su protu. Dabar Lietuvoje protingai pasirodyti yra sunku, štai dėlko tiek daug tų visokių vaišių, priėmimų, iškilmių, tai vis veikiama į jausmus. Juk kitos išeities nėra. Dabar visur kur pilietybė, nelygybė įsigalėjusi, kur veikiami monopoliai, tenais pernelyg jau daug visokių tų iškilmių. Reikia kaip nors žmones bovyti... Na, nepyk, bet tiesos žodį sakau.

—Man labai malonu, kad taip sveikas viską blaiviai įvertini. Nėra ko čia pykti, tik džiaugtis, kad viską supranti ir daiktus vadinu jų tikrais pavadinimais.

—O taip, kad čia viską vynioti į šilkus? Yra tokių daiktų, kurie negali buti į šilką vyniojami. Tai spėju, kad po penkių metų jau Lietuva nebus taip "širdinga", bet daugiau protinga. Jei jau ir vaišysimės, tai ir apskaičiuosime. Tuomet ir dėkingumo jausmas atsiras, o dabar vieniems tai proga pasinaudoti, o kitiems tai proga apsvaigti ir įsivaizduoti, kad jie karalaičiais esą, kad jie ir tik jie verti tokių priėmimų. O širdyje, atsiskyrus, gal vieni iš kitų tik juokiasi. Mano vieni kitus apgavę. Iš esmės nei vieni, nei kiti neapsigavo, o tik pasvaiguliavo.

—Taip, Lietuva gali virsti geru turizmo kraštu. Tai bus nauja biznio šaka. Šitokiam biznyi Lietuva turi visus gamtos privalumus. Gražių ežerų ir upių kraštas, puikus pajuris, turi geras naturalias gydyklas, tai brangytinos ir išnaudotinos Lietuvos ypatybės. Suprantu, dabar Lietuvai geriausi turistai, tai savi lietuviai, kurie gali iš kitur atvykti savo giminių aplankyti. Tai labai mažai reikalingi turistai. Jie ir šiauduose gali miegoti, jiems ir kietos lovos dar nėra didelė bėda, jie ir su blusomis geruoju gyvena, vis tai sava, o kas sava — tai nėra labai peiktina. Jiems dar ir vaisės pravartu ir įspudinga, kaip ministras su svetimšaliu lietuviu darbininku nuoširdžiai kalbasi, ar šoka. Bet išpaikintam turistui, tai visai bereikalingi blizgučiai. Jam reikalingi geri viešbučiai ir kiti užeigos namai, jam reikalingos įvairios pramogos ir kita, kas verčia užmiršti jo kasdieninius reikalus, kas masina jį kunu ir dvasia pasilsėti. Lietuva šitais privalumais reikalingais turistams dar pasigirti negali. Jei ir yra kas Lietuvoje parodyti, bet dar nėra kas tuos vertingus daiktus moka parodyti. Čia širdimi toli nenuvažiuosi. Reikalingas patyrimas ir įgudimas, reikalingas išprusintas patarnavimas. Šito dar Lietuvoje nėra. Jei kaip kur ir gražiai kaip kas Lietuvoje moka širdingai patarnauti, bet vis junti, rodos, jis gerklėje turi nenurytą kaulą. Jis nėra išmuštrintai lankstus. Štai kitur, už tokius patarnavimus visur pinigą moki, bet nesijunti nuskriaustu. O Lietuvoje kartais ir tasai širdingumas kažkaip gremėzdiškai pareiškiamas. Tariuosi po penkių metų atsilankęs jau viso šito nepastebėsiu. Tiesa, man dabar Lietuvoje pragyvenimas labai pigiai atsiėjo, po penkių metų žymiai brangiau kaštuos, bet vieni kitiems neliksime skolingi.

—Taigi, ne sudie, bet iki pasimatymo; po penkių metų mudu dar pasimatysiva! Tikiu, kitą Lietuvą tuomet matysiu, juk žengiate progreso keliais.

Tais žodžiais atsisveikino mane tasai svetimšalis lietuvis. Ką gi? Nieko čia nepridėsi. Tai teisybės žodžiai pareikšti. Reikia laukti ir tvirtai tikėti, kad po penkių metų Lietuvoje tikrai daug kas naujo bus. Ir vis dėlto jam išėjus smagiai jaučiaus, ir ne todėl smagiai, kad jisai atėjo atsisveikinti, savo padėkos žodžius pareikšti, bet vien tik todėl, kad Lietuvos esamą padėtį blaivai ir sveikai įvertino.

Tokių man maža teko sutikti. Vieni jų mandagumo dėl tyli, kiti tyli todėl, kad nieko neišmano ir viską ima už gryną pinigą. —Vistaspats

Iš Lietuvos

Lietuvos jurų prekyba ir laivynas

Lietuva, atgavusi 1923 metais Klaipėdos kraštą, eilę metų labai rupinosi Klaipėdos uosto tobulinimu ir savo užsienio prekybos juros keliais nukreipimu, bet tuo pačiu laiku nepasistengė juros prekybos laivyno įkurimu. Todėl ilgą laiką lietuviškam uoste gaudavom matyti tik kitų valstybių laivus. Kur dėta daug pastangų, ten susilaukta ir gerų rezultatų. Klaipėdos uostas jau tiek išplėstas, pagilintas ir patobulintas, kad jis dabar ir pakankamai talpus ir pajėgus dideliam laivų judėjimui aptarnauti. O arti 90% Lietuvos užsienio prekybos, įvežimo ir išvežimo jau eina per Klaipėdos uostą.

Jeigu beveik visa Lietuvos prekyba su užsieniais yra nukrypusi į juros kelius, tai čia nėra kokios nors ypatingos politikos padaras. Žinoma, vyriausybė yra sudariusi palankias sąlygas uosto veiklumui išugdyti, nes per Klaipėdos uostą Lietuva turi tiesioginį ir betarpišką susisiekimą su visomis valstybėmis; per savo uostą įvežamos ir išvežamos prekės niekieno nekontroliuojamos. Tačiau svarbiausia jurų prekybos augimo priežastis yra ta, kad Lietuvos įvežamoms ir išvežamoms prekėms geriausiai tinka juros keliai. Lietuva prekiauja su gana tolimais kraštais, o išveža ir atsiveža daugiausia stambias prekes. Todėl sunku net įsivaizduoti, kaip dabartinė Lietuvos užsienio prekyba galėtų eiti sausumos keliais — geležinkeliais. Sausekliais vykdoma užsienio prekyba labai pasunkėtų, o jos pelningumas žymiai sumažėtų.

Pavyzdžiui, Lietuva šių metų liepos mėnesį į užsienius išvežė: apdirbtos miško medžiagos — 9,328 tonas (tonas — 1,000 kilogramų), cheminės celiuliozės, pušinių pabėgių—1,582 tonai, kviečių — 1,360 tonų, rugių — 6,150 tonų, sieros žvyro nuodėgulių — 1,300 tonų, sviesto — 1,110 tonų, pakulų — 432 tonai, gyvų kiaulių — 4,440 štukų, arklių — 188 štukų, bekono ir smulkių gabalinių prekių 11,245 tonai. Liepos mėn. įvežta: akmens anglies — 19,951 tona, cemento—15,675 tonai, trąšų — 13,238 tonai, kalkakmenio — 4,203 tonos, geležies — 1,610 tonų, silkių — 1,455 tonos, sieros žvyro — 1,207 tonos, popiermalkių iš Suomijos ir Kanados 51,855 tonų, ir kitų prekių po mažiau. Popiermalkės nuėjo į Rytprusius vokiečių popierio fabrikams, o rusų miškas apdirbtas Klaipėdos lentpiūvėse.

Prekės buvo atvežtos iš Anglijos, Belgijos, Olandijos, Švedijos, Sov. Rusijos ir kitų valstybių; taip pat ir išvežamos prekės eina beveik į tas pačias valstybes. Taigi, jeigu tokias stambias gramėzdiškas prekes tektų vežti per keletą valstybių geležinkeliais, tai butų įvairių keblumų, perkrovimo ir pervežimo išlaidos butų dvigubai — trigubai didesnės. O laivai tiesiog prekes nuveža į reikalingus uostus.

Kadangi Lietuvos prekės eina į įvairius uostus, daugiausia Baltijos ir Šiaurės jurų pakraščiuose, ir tų prekių į atskiras vietas netenka vežti labai dideliais kiekiais, tai Lietuvos užsienio prekybai aptarnauti geriausiai tinka mažesni laivai. Tokių jurų prekybos laivų dabar Lietuva ir stengiasi įsigyti. Šiuo metu Lietuvos jurų prekybos laivynas turi dešimts laivų. Šie laivai pernai aptarnavo tiktai dešimtadalį Lietuvos užsienio prekybos. Vadinas, reikėtų tokių laivų turėti bent penkiasdešimts. Tada jau daugumą prekių į užsienius ir iš užsienių galėtų pervežti savi laivai. Tokiu budu Lietuva dar teturi prekybos laivyno užuomazgą, gerą pradžią. Tačiau jau pernai savais laivais prekių pervežimas buvo įvertintas dviem milijonais litų, ir lietuviškos bendrovės turėjo gražaus pelno.

Tsb.

Latvijos Geležinkelininkai Susipažino Su Lietuvos Geležinkeliais

KAUNAS — Lietuvon buvo atvykę 90 Latvijos geležinkeliečių ekskursija, kuri šiandien jau išvyko atgal.

Latvijos geležinkeliečiai susipažino su musų geležinkeliais ir geležinkelių įmonėmis, įstaigomis ir dirbtuvėmis Kaune, Klaipėdoj, Šiauliuose, Radvilišky ir kitur. Ekskursiją lydėjo geležinkelių v-bos inž. Šniukšta.

"Kruvinos Studijos"

"KRUVINOS STUDIJOS" yra istorinis romanas, kurį parašė A. Conan Doyle, vienas labiausiai skaitomų Anglijos rašytojų.

Doyle ypačiai išgarsėjo savo nepaprastai intriguojančiais aprašymais seklio (detektyvo) Holmes nuotykiais.

"KRUVINOSE STUDIJOSE" Holmes taip pat figuruoja. Jo nuotykiai yra tiek įdomiai aprašyti, kad tiesiog sunku ir atsitraukti nuo jų skaitymo.

"KRUVINOSE STUDIJOSE" yra aprašomas ir kitas labai įdomus dalykas—tai mormonų gyvenimas. Butent, tų mormonų, kurie gyvena Salt Lake City, Utah valstijoje.

"KRUVINOS STUDIJOS" netrukus bus pradėta "Naujienose" spausdinti. Vėliau pranešime ir datą. Skaitytojai kviečiami tą įdomų istorinį romaną sekti.

"Kruvinos Studijos" romaną išvertė Mikas Šileikis.

"AMERICANS FIRST—LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY MONDAY, SEPTEMBER 12, 1938 THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF
F. H. Sadauskas A. S. Vaivada

SOL LEVITAN: HE KNOWS HIS POLITICAL TECHNIQUE

By DR. J. T. SALTER

(Continued)

In a broad sense all of his speeches are the same, and yet each is different. For example, when he first addressed my students he said, "One time, just before Christmas, some of your young men from the university were feeling pretty jolly in front of a movie house. The police thought they were disturbing the peace and took them around the corner to the station-house.

"I followed the patrol wagon and signed bail bonds to let them go. Then I went to your dean and said, 'Dean, what are you going to do to the boys?' He didn't know. I said, 'You want the university budget approved?' " (The preceding legislature had not approved the appropriation for the university. The preceding appropriation could be approved by an emergency board of three men. One of these was the state treasurer). "He got the idea."

The students in the classroom got the idea too.

The third element in his speech is again a joke. But the joke is uniquely arresting and it is more than "humoristic". It may be folklore; something that has been for an unknown time associated with the sorrows and struggles of the human race.

In any case it is stamped with the original flavor of Sol. Finally, Mr. Levitan says that the one thing that he has contributed to the ancient art of campaigning is this: "Never talk anything against nobody."

Mr. Levitan's genius for publicity, his energy in pursuing it, and his amazing wit in achieving it, are subjects that require special mention. Publicity not only joy helps him in his trade of politics, but is a form of recogniation. And the desire for recognition is the dominant motif in his life. He loves people, but even more than that, he loves to talk to people. The man who hitch-hiked to the Crimea and traveled from there to the state treasurer's office in Wisconsin never got where he is today by hiding his light under a bushel, and he knows it.

None of the world's literature moves him as does the sight of his own name in print. At his spacious office in the capitol he has proudly shown me massive drawers filled with newspaper clippings about him. The contents of two of these drawers would fill a trunk —and he points out that the greatest metropolitan dailies as well as the country weeklies celebrate him in their columns.

When he is among a group of public officials whose picture is about to be taken he has a tendency, sometimes curbed, to get right in front of the group. Last Fourth of July, he "happened" to be at a park where a picnic was in progress. "They had 30 minutes on a statewide hook-up. Just before the festivities were to go on the air, Mr. Levitan asked if he might say a few words to his friends.

The secretary thought it a fine idea, and introduced "our friend, Mr. Levitan, who will say a few words." Mr. Levitan started right out. He took notes from his pocket and spoke with animation about his own campaign for re-election to the State Treasurer's office and the glory of living in a free land where independence from all outside control has been established.

Before he had quite finished, the secretary had to announce that their time on the air was gone, and all he could do was to wish all their friends "good-by."

A short time ago he was in Fond du Lac right at the moment that the Chamber of Commerce was holding its annual conention. Mr. Levitan asked the Madison secretary if he might say a few words to the delegates. He was finally granted the permission, but only on condition that he would not tell the delegates that he was a candidate for re-election to the State Treasurer's office.

The first words that Mr. Levitan spoke to the assembled Chamber of Commerce Secretaries were, "Gentlemen, your very kind Mr. ——— has made me promise that I will not tell you that I am a candidate for re-election to the state treasurer's office. and I won't." He then gave a nonpolitical address.

A park improvement association was holding a fair in order to raise funds for its work. Although Mr. Levitan declined to buy a ticket, he said he would have 1,000 tickets printed for the association. His offer was accepted, and a few days later the tickets appeared. On one side was printed, "Admit one to Park Improvement Association Fair," and the date. On the other side: "Compliments of Sol Levitan, Candidate for State Treasurer."

This fragment of a sketch migh be ended by noting that Mr. Levitan carried on a lone-wolf campaign in the primary of 1936.

The Farm-Labor Federation which was thought to have considerable strenght in Milwaukee, Sheboygan, Racine and Kenosha Counties refused to indorse him. Nevertheless, he carried three of these counties in the primary without the Federation's indorsements. He was forced to rely solely on his own two legs, two hands, and "Irish" face for carrying his message to the voters.

He had a campaign headquarters, as I have just indicated, sending out letters; and he had some friends scattered over the state, who gave some measure of help in particular communities; but the lion's share of winning the nomination belongs to the candidate. He certainly believes that too.

A friend of William Nathensen, the campaign manager, sought to do him a favor after election by praising his political work to Mr. Levitan. Sol listened to the tribute, said it was nice, and then added, "But who talked to the voters in sixty-nine counties?"

3 0

At Marquette Park

MARQUETTE PARK ALL SET TO STAGE 2nd ANNUAL MIT TOURNEY

Marquette Park and Chicago's New Century Committee have just completed definite plans staged for the 2nd Annual Amateur Boxing Tournament with County Clerk Michael J. Flynn sponsoring all awards to the boxers. Preliminary bouts are to be staged on Wed., Sept. 14th and Thursday, Sept. 15 and the finals on Friday, Sept. 16 at an outdoor arena at 67th and Kedzie Ave. at 8:00 P. M. Admission will be free by tickets which can be secured at all community merchants and at the fieldhouse.

Prominent officials of Chicago and community leaders are expected to be present when the gong rings setting off the preliminary bouts of the tourney. Among those expected at the ringside are: Mayor Edward J. Kelly, County Clerk Michael, J. Flynn sponsor of awards for the tournaments; Dr. Vincent Milas Chairman of Marquette's Chicago New Century Committee. V. K. Brown Director of Recreation Chgo. Pk. Dist.; U. S. Marshall Wm. McDonnell, Geo. T. Donoghue, General Supt. Chgo. Pks. Wm. Collins area recreation supervisor Chgo. Pk. Robert Jones Pres. Southwest Bus. Mens Ass'n. L. Colete, Pres. Marquette Park Lions Club and Wallace Welch, Editor Southwest News. Officials selected for the tournament are Al. Kumskis, director of bouts, Norm McGarrity and Paul Pantaleo referees, August Siseo sports editor of Southtown Economist and Tom Burton of Southwest News, Judges: John Kosnar Physical Instructor at Marquette chief timer and attending physicians and surgeons will be Dr. B. Aron, Dr. B. Karr and Dr. Walter Eisen. Entries and tickets for the tournament are now available at the park fieldhouse.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

• September 4th at Pirmyn's final **Homecoming Picnic** at **Sunset Park** 135th and Archer a fairly nice crowd attended, and everyone enjoyed themselves immensely. The **Cicero Red Roses** defeated **Pirmyn** in baseball 27 to 6 The prize was $6. At 5:30 Pirmyn sang some old and some new songs to the public. Dancing to a nice orchestra continued to the wee hours of the night.

• Sept. 30th a Homecoming Banquet was held by the Naujos Gadynės choras for their director Geo. Stephens at the West Side Hall, 2244 W. 23rd Pl. Georgie was in Europe with Pirmyn. Sept. 11th the N. G.'s held a picnic at Dambrauskas Farm.

Aug. 30th the American-Lithuanian Olympic Team held their Homecoming Banquet at 53rd and Hyde Park.

• Seldom has there been such a great turnout of Lithuanian people as seen Sunday, August 21st at Sophie Barcus Picnic Sunset Park and Šaltimeras Picnic at Dambrauskas Farm.

• Mr. and Mrs. **Al. Stupar** have returned from their honeymoon in Wisc.

• A surprise Silver Wedding Anniversary Party was held Sept. 10th in honor of Mr. and Mrs. **Krauchunas** parents of L.U.C.'ite **Victor Krauchunas** at their home 3327 W. Evergreen Ave.

• The **Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis** and Friends are holding a Banquet in honor of Mr. **Charles Baronas,** October 9th at **Stancik's Hall, 205 E. 115th St.** Tickets are $1. There will be a program and dancing. Time 5 in the evening to? Tickets can be had from the following people **Mr. and Mrs. Grybas, 6923 S. Artesian, Tel. Republic 1598; Mr. Vaivada c/o Naujienos 1739 S. Halsted, Canal 8500;** or **Faiza, 1250 N. Spaulding Ave., Spa. 9207.**

• Keeping our ears open we hear about an engagement in Paris, France during Pirmyn's tour to Lithuania. The names of the two Pirmynites are **Andy Norbut** and **Helen Kančiauskas.** Our sincere congratulations.

• **Anne Skrickus,** still abroad, writes. "Well. my trip is over. I've enjoyed a wonderful stay in **London.** Tomorrow morning I leave for **Southampton** and good old U. S. A. and will I have plenty to tell."

• Pirmynite **Roberta Lucas** had a birthday Sept. 8th. This now 18 year old Miss is studying modeling evenings. Congratulations and many more happy birthdays **Roberta!**

• Seen running down Dearborn Street toward Randolph Tuesday Sept. 6th at 6 o'clock in the evening was **Evelyn Kazy** and her mother. Both carried packages in their arms and seemed to be in a great hurry.

• **GOLFBUGS**

Aug. 28th Pirmynites **Mike Oksas** and the **Faiza Bros.** played at the **Indian Head Golf Course, Willow Springs Rd.,** where formerly Mr. and Mrs. **Stephens** and **Onuks Skever** played last year.

Monday Sept. 5th **Onuks Skever, Christine Kriauciunas, Charlie Matekunas, Ida, Mike Oksas** and **John** and **Anthony Faiza** played golf at the same Indian Head Golf Club. Other golfbugs there the same day, were the L. U. C.'ites **Al Prusas, Al Rulis, Al** and **Stan Drigot** and **Wenetta Grybas.** The 12 golfbugs met at Stan Drigot's home 4400 S. Knox Ave.

• Aug. 28th seen digging up the **Kenosha Golf Course** was **Al Rulis** of the L.U.C. Mr. **Rulis** and **Wenetta Grybas** attended Pirmyn's Banquet Aug. 31st.

Aug. 28th **Al** and **Stan Drigot** playing at Indian Wood on **Western** off Sauk Trail.

• Pirmyn has chosen Oct. 2nd to present its Concert at Sokol Hall.

• On Wednesday, August 31st, the **Pirmyn Fund** held a **Reception Banquet** to welcome our traveling members home. The Banquet took place at the **Syrena Ballroom, 4270 Archer Ave.** All members of the chorus received complimentary tickets from the Fund Committee. Guest speakers were among the Fund Committee, and other prominent notables, as the honorable Consul **Daužvardis. Mr. Grigaitis, Mr. Vilis, Mr. A. Vaivada, Mr. Kriščiunas,** and **Mr.** and **Mrs. Stephens. Mr. Ambrose** was the Toastmaster of the evening. Among the soloists that evening were **Onuks Skever, Pazarskis, A. Brazis** and **Johnny Rukstala.** Andy Norbut played the accordion.

Victor Bender, due to a bad throat could not sing. It is estimated that about 200 people attended the Banquet. —**Raskey Rucy.**

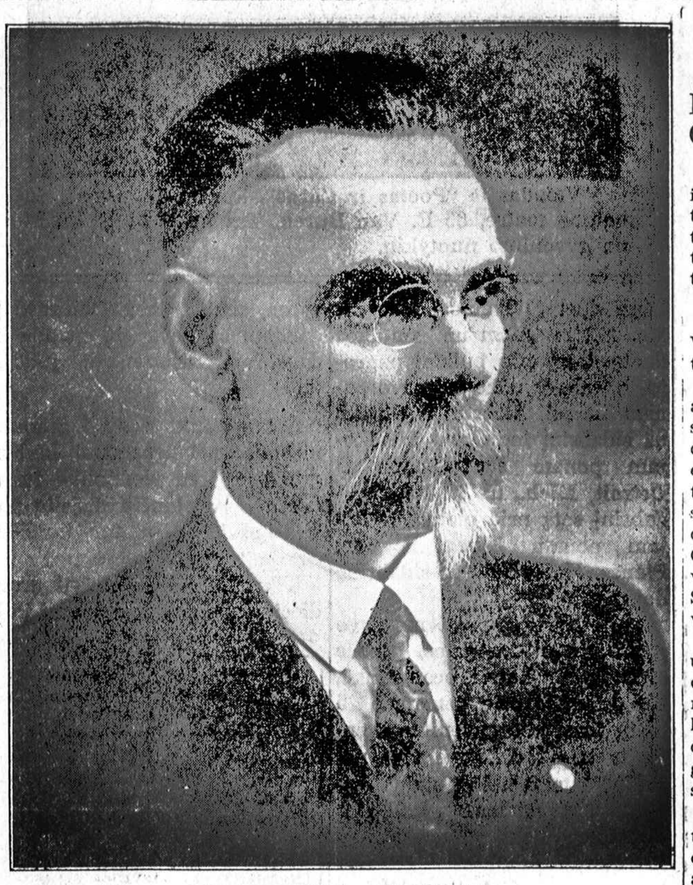

DR. ANDREW L. GRAIČUNAS

ECHOES OF CZECHOSLOVAKIA IN CHICAGO

An Interview at the Hull House

It was my privilege a few days ago to gain first hand information on a topic that today is pertinent headline news — the Czechoslovakian situation. At Hull House the Chicago's Youth Congress presented before a mixed audience of youth and adults seven Czechoslovakian delegates who came to America for the Second World Youth Congress held at Vassar College, N. Y. August 15 to August 24. Only two of the delegates could speak English. Yet each offered such wealth of information that two hours but scratched the surface of Europe's poli tical intrigues.

A young lady, one of the 25 Czechoslovakian delegates that came to America, opened the conference by stating that next to Great Britain, Czechoslovakia sent the greatest number of representatives to the World Youth Congress. Their delegation consisted of men and women representing the various nationalities, political and religious beliefs of Czechoslovakia. The only faction not represented being the Henlein Party, that is Hitler's followers. Although the various delegates were not in common agreement with many principles involving trade unions, government rule, the Spanish revolution and so on, their attitude converged on the main issue — Czechoslovakia must be saved from "outside influence."

There are 3,000,000 Germans living in Czechoslovakia. They are called the Sudeten Germans. Notwithstanding the constant barrage of propaganda, threats of life, loss of property, concentration camps and black lists, there remains a large Sudeten German minority firmly opposing a union with Hitler and Germany. This minority group claims that the Henlein Party (the Sudeten Germans in favor of a union with Hitler) do not realize that such a union would spell disaster since their industries and schools are organized on a basis compatible with Szechoslovakia and under German rule all would waste away as unnecessary duplication.

If Hitler attacks Czechoslovakia the Czech people feel that England, France and Soviet Russia will come to their aid. The aid won't be offered as a gesture of brotherly love but as an indication and realization that Hitler's goal for a European empire has to be thwarted in its infancy if at all. France and England are on Hitler's itinerary. The Czechs also believe that the little Entente (Czechoslovakia, Yugoslavia, Rumania and Poland) would come to their aid. Although the Little Entente was a pact for cooperation only in case Hungary invaded either of their teritorries, it is felt that if Germany attacked Czechoslovakia the Little Entente would band together, for as it was said before, Czechoslovakia is merely a stepping stone to Hitler's planned empire. Through mutual cooperation of all countries Czechoslovakia could be made the stumbling stone. All this of course is not official, it is the attitude and belief of the people.

Although the rapid Jewish immigration into Czehcoslovakia has not yet become a problem, at the present pace it will soon create difficulties. Since Germany, Austria and Poland and other neighboring countries have placed restrictions, Czechoslovakia is the only haven for these refugees. Even the Czech Jews feel that the onrush of this immigration is endangering their existance.

Czech symphaties toward Spain are divided. Even though many of the people believe in the Loyalists' cause, there is a very large group definitely pro-Franco.

The youth of Czechoslovakia, as the youth of any country, plays an important part in the administration of laws and ideals. They have their sports such as tennis, horse back riding and ever-popular soccer. (Baseball and football are looked on and not considered as sport). Sokols — which were born about 70 years ago primarily as gymnastic organizations — are today political considerations. Due to "outside pressures" it was feared that this year's sokol meeting could not be held. Neverthless it convened in Prague and turned out to be the largest meeting in its history.

Unemployment has never been very acute. All students graduating from schools have been readily absorbed. There is provision made for the very small number not gainfully occupied quite similar to, but not as advanced as our C.C.C.

Although the Czechoslovakian government permits the Sudeten Germans to speak their own language in their businesses and in their schools, they are not at liberty to use it at all times. Nevertheless the anti-Hitler Sudeten Germans feel this matter could be satisfactorily ironed out as could the matter of more equal distribution of government positions.

Shortly after the World War when "democracy was saved" there was a growth of pacifist organizations. The youth believed in peace and organized for peace. But with time the fallacies of peace agreements bred distrust and contempt in Europe. If Czechoslovakia wished to remain intact it was for war she must prepare — not for peace. Today there are no pacifist organizations. Instead on Europe's political checkerboard a high pitched patriotism like that of loyalist spain surges through Czechoslovakia beating with increasing determination — "Czechoslovakia would rather die standing than live kneeling." —**Wenetta.**

Personalities of Interest

How to Keep From Growing Old.

One would never guess that he is 67 years of age, judging from the activity and tireless energy that Dr. Andrew Graičunas seems to possess. Indeed, a striking picture he be:—

"The little old doctor passing by.
With a smile and step
that is quick and spry!"

Having come to America at the age of 19, he did not fear the hardship and humility of working in a coal mine. Little by little, he saved enough to elevate himself out of the menial class and finally he stepped forth with a medical education acquired at Rush Medical College (affiliated with the University of Chicago) and at the School of Medicine at Loyola University.

Then, the promising young M. D. used his energy not only in taking care of his patiens but in encouraging, exhorting and very often helping the ever increasing number of Lithuanian immigrants in Chicago to find friends, happiness and some field of endeavor.

Just as he himself was begining to vision a happy future for his own little family, his wife passed away suddenly and left the young father with two babies to take care of, one six months old and the other two and one-half years. Even this tragedy and hardship did not "break" his fine spirit; perhaps these trials made him stronger.

He is justly proud of his two handsome sons today. Vytautas is a graduate of the Univeristy of Chicago and Armour Institute, with a Mechanical Engineering degree, and is now muchly interested and occupied with aviation in Lithuania.

Algird is a graduate of the University of Illinois, where he delved in the study of horticulture. Subsequently, he attended the Art Institute and proved himself an artist of talent. A number of his paintings have been exibited and received high commendation. Undoubtedly, many of our readers know his paintings and his signature of "Andy Gray".

Nor did the task of raising two "strapping fellows" consume all of the father's vitality. The doctor saw a need for spreading medical information among our Lithuanians and took the time to write countless articles for numerous Lithuanian papers. He is also author of several pamphlets and books among which are: "Sveikata," "Blogi Kudikių Papročiai", "Užkrečiamos ir Limpamos Ligos".

The American-Lithuanian Doctors' Association is another topic, concerning which and for which Dr. Graičunas has written much. In fact, he has been so active in promoting the activities and interests of that association, that the members have honored him with the office and title of "Emeritus" Secretary.

And believe it or not, the American-Lithuanian Doctors' Association is the only society or club that he belongs to. A staunch club worker, he is enthusiastic in urging everyone to participate in the activities of this or that club. Many are the articles that Doctor has written lauding the progress of various groups. More than one publication in Lithuania has received news of American club activities through the pen of Dr. Graičunas.

Yet, maybe by not becoming a member, he has been able to encourage and boost more clubs than he could if he had pledged allegiance to a few groups.

One more association, in particular, attracts Doctor's attention. That is the American Medical Association, for which he devotes a number of hours each week in making translations and abstracts from foreign medical journals for publication in the Association's American journal.

As a sideline, besides writing articles on medicine, health, current events and commentaries on our activities, he has a couple of hobbies: canaries and Pekinese dogs.

With so many absorbing interests to take up his time, no wonder Dr. Gračunas has no time left to grow old, says **Newsy.**

Birutė

Hello Folks,

• Once more greetings to **Birutė's** Members and friends.

• Well, vacation and Summer time are nearly over, and the Fall setting in, the concert and operetta season will start. And so will **Birutė** start. The regular season after Labor Day started with rehearsals on September 9, and every Friday thereafter ,till the day of days when **Perikola** will make its appearance for the second time, by a special request of the people, and by the people it will became a success again.

• Yes, **Perikola,** the second time to be shown November 27, at Sokol Hall, 23rd and Kedzie Avenue. Make it a date, folks, and really enjoy a wonderful performance.

• Our beloved teacher and his wife, **Mr. and Mrs. Byanskas,** have departed for a vacation to Europe, which I hope, and the all wish they enjoy. But we will miss them. Until they return, we wish them a Bon Voyage.

• During their leave of absence, we will have two new teachers, during which time they will help us out in getting into action, and loosen us up for the coming performance. We will have the same coach as you will all know, none other than our beloved coach, **Genevieve Giedraitis.**

• So you see, we have nothing to fear in getting really started on our performance of Perikola, and when **Mr. Byanskas** gets back, I know he won't be disappointed and will see for himself that we really got down to work, and did it to show him that we are really sincere in our efforts to make Perikola a success again, even in his short absence from us.

So let's all get together and with your co-operation **Perikola** will be a dual success.

• The Dunes outing of **Birutė** turned out to be a success again, and a great crowd enjoyed the wonderful beach and waters of Lake Michigan, and the hot dogs and what have you that went with it. So I guess, **Birutė** really puts everything over with a bang, thanks to the social committee.

• Now to put over **Perikola** for a second time and a bigger success in every way, lets all see you down at Sandara, Friday, September 16, at 8:00 P. M., and start the ball rolling for **Perikola** and **Birutė's** coming season.

So till then, **As ever, BJB.**

TREASURE UNDERGROUND — IN ILL.

Released by the State Geological Survey through the Illinois Chamber of Commerce.

Illinois In The King Row

Illinois has been one of the leading mineral - producing states for many years, by virtue of the development within its borders of a great variety of raw material deposits. Now that new oil fields are being discovered in the downstate erar our position is even more secure. As this article is being written fifteen separate oil pools have been discovered in new localities in seven different counties, and additional wells are being drilled in favorable locations nearby. More than six hundred new oil wells are in operation in these new fields, accounting for an important increase in the petroleum output from Illinois. As a matter of fact, the oil drawn from these new wells during a single month now amounts to three times as much as the entire State produced a year ago, in the same lenght of time.

NAUJOS THOR
Skalbyklos
Demonstruojamos Budriko Krautuvėje
Kaina
$49.50, $59.50 $79.50

Naujas 1939 Radijas pamatykite Budriko Krautuvėje ir išmainykite savo seną radio dabar.

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE CO.
3409-21 S. Halsted St.
Tel. Yards 3088

Pasiklausykite svarbių programų:
WCFL—970 k. nedėliomis, 7:30 v. vak. Chicagos laiku.
WAAF—920 k. panedėliais ir petnyčioms 4:30 v. vak.
WHFC—1420 ketvergais, 7 val. vakare, Chicagos Laiku.

Diena Iš Dienos

Klaidos Atitaisymas

Ne širvinskai, bet švirmickai. Penktadienį, rugs. 9-tą d. "Nnų" num. 212 tilpo žinutė po antgalviu: Liudnas Atsiminimas Williamo ir Onos Širvinskų šeimynoj. Tikrenybėj turėjo buti Williamo ir Onos Švirmickų šeimynoj.

Šiuomi atsiprašau draugų Švirmickų. Šita klaida įvyko ne nuo man priklausančių priežasčių. —**Steponas Narkis.**

Padėka Iš Rockfordo

Mes, **Juozas ir Jozefina Gustaičiai,** prašome didžiai gerbiamo laikraščio "Naujienų" įdėti į savo skiltis padėką nuo musų už surengimą taip puikios "surprise parės" musų 25 metų ženatvės.

Pirmiausia turime padėkoti rengėjams **P. P. Matildai Čepulienei, M. Andersonienei, O. Krostienei, D. Juozapaitienei** ir sunam **Stasiui ir Albertui.** Jie nesigailėjo triuso sukviesti tokį burį svečių ir surengti tokią puikią vakarienę. O dabar širdingai dėkojame p. **J. Bacevičiui ir panelei Sinkevičiutei,** pirmam už sudainavimą "I love you truly", o antram už piano skambinimą. Taip pat dėkojam poniai **Sinkevičienei,** kuri padainavo su p. **Bacevičium** duetą. Toliaus dėkojam Mr. & Mrs. **Allen** už smuikos duetą, kurį taip puikiai pagrojo, o dabar dėkojam savo sunam **Juozui, Albertui ir Stasiui** už sidabrinį indų setą ir dėkojam ponam **Pius Giedris** iš **Detroit, Mich.,** už 72 šmotų sidabrinį setą prie pietų. Dėkojam ponam **Klang** iš **Des Planes, Il.,** taipgi ir sidabrinę dovaną.

O dabar sykiu visiems savo giminėms ir draugams, kurie atsilankė ir katrie neatsilankė, bet prisidėjo prie tos musų 25 metų ženybinio gyvenimo šventės ir taipgi dėkojam tom panelėm, kurios nešė į stalus valgius. Mes nemanėm, kad mes turėsime tiek gerų draugų Rockforde. Ačiu.

J. J. Gustaičiai.

P. S. — 6 d. rugsėjo Naujienų nr. 209 žinutėj apie musų parę įvyko klaida. Paduota, kad sunus Juozas 25 m. Turėtų buti 23 metų. —**J. J. G.**

Vaizdas iš "Poetas ir Caras", kuris dabar eina Sonotone teatre, 66 E. Van Buren. Tai apysaka iš Puškino gyvenimo nuotykių.

Chicagos Gruzdiečiai Džiaugiasi Savo Valsčiaus Pažanga

Gruzdžių dienos atgarsiai Chicagoj

Aną dieną viena gruzdietė panelė rašo:

"Pas mus Gruzdžiuose 14-15 d. d. rugpiučio rengiama didelė šventė, pavadinta "Gruzdiečių diena". Toki šauna šventė, rodos, pirmą sykį Gruzdžiuose. Pirmą dieną bus įvairi programa, parodos, konkursai, tautiški šokiai, gegužinė ir t. t. O antrą dieną — organizacijų iškilmės. Taigi turėsime malonumo truputėlį."

Ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., Kuppeinheimer šapos janitorių furmonas P. Arlauskas po pietų atnešė "Naujienas". Gruzdietis Domas Radvilas, pamatęs laikraštyj Gruzdiečių Dienos vaizdus Lietuvoje, labai pradžiugo. Jam prisiminė Gruzdžių valsčius, kuris stukso apsuptas tankiais žaliuojančiais miškais, ypač gimtinis kaimas — Jauneliai, kurį visai jaunas budamas turėjo palikti. Jau prabėgo ilga eilė metų šioj šaly gyvenant. Pittsburghe dirbant geležies fabrikuose sunkius darbus, prisiėjo daug iškentėti ir visokio blogo pergyventi.

Drg. Radvilas yra pažangus vyras, skaito daug laikraščių, daugiausiai pažangią spaudą ir dalyvauja visuomenės judėjime.

Sako: "Juk senieji žmonės niekados nei nepamanė, kad ir gruzdiečiai su vienuolika tukstančių gyvuojančių dušelių pakils apšvietoj, atgims tautiška dvasia."

Tikrai malonu matyti gruzdiečių jaunimą taip gražiai kulturėjant ir tas minias žmonių dalyvaujančias gruzdiečių dienos iškilmėse. Domas Radvilas, kad ir senias apleido Lietuvą, bet jis neužmiršta savųjų tengyvenančių ir mano kraštą aplankyti ir pamatyti tą gražią Gruzdžių padangę ir pasidžiaugti gruzdiečių lietuvaitėmis. —**Gruzdietis.**

Pirmą Kartą Chicagoje!
Puškino apysaka iš jo romantiškiausių metų.
"Poetas ir Caras"
Aleksandro Puškino apysaka, žmogus ir jo kova už laisvę. Lenfilmos gamyba, Leningrad, SSRS
Beto, žavios "Volgos dainos ir šokiai.
SONOTONE Teatre
66 E. Van Buren
25c iki 1 P. M., išsk. šeštad. ir Sekmadienį.

Atida Biznieriams
KRAUTUVĖ DĖL RENDOS
24 pėdos per 74 pėd. ilgio—Apšildoma.
Tinkama ane bizniui; šalip Hardware and Paint Store.
Atsišaukite prie savininko
FRANK SABAL,
4912 West 14th St. Tel. Cicero 2216

Čionai Lietuviai Perka!!!
APŠILDYMA — PLUMBINGĄ — MALEVĄ
LINK-BELT STOKERIŲ CENTRAS

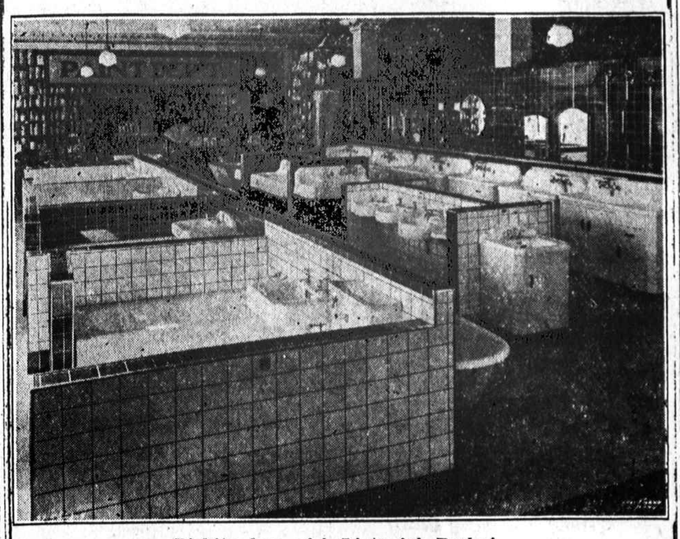

Pirkite kur visi Lietuviai Perka!
South Center Plumbing & Heating Supply Co., Inc.
N. W. kampas State ir 55th St.
VISI TELEFONAI — ATLANTIC 4290 — VISI TELEFONAI

DUODAME PINIGUS

- **Jeigu reikia atnaujinti morgičių;**
- **Jeigu norite taisyti namą;**
- **Jeigu norite pirkti namą;**
- **Jeigu norite budavoti namą;**
- **Kreipkitės į Naujienų Spulką. Gausite ant lengvų išsimokėjimų lengvomis sąlygomis.**

LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street.
Atidara kasdieną, išskyrus nedėldienius nuo 8 ryto iki 8 val. vakare

Gražus Indai Ir Sidabras Papuoš Jusų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir paprasčiausį asmenį. Todėl gera ir sumani šeimininkė dabar turi gerą progą įsigyti gražus indus už mažus pinigus.

Naujienos savo skaitytojams suteikia tokią progą. Pasinaudokit ją pakol dar nevėlu. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujienose. Išsikirpkit juos ir tuojaus atsineškit į Naujienas. Indus galite pirma pamatyti, o paskui juos už keletą centų įsigyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augštos rųšies Rogers sidabrinius setus.

SUSIRINKIMAI

Amerikos Lietuvių Laisvamanių Etinės Kulturos Draugijos Nr. 1 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks utarninke, rugsėjo 13 d., Darbininkų svet., 10413 S. Michigan ave., kaip 8 v. vak. Visi nariai malonėkite dalyvauti susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. —**P. J. Kučinskas,** sek.

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 3119 S. Morgan St. Pradžia 7:50 val. vak. Kviečia skaitlingai atsilankyti.

IŠSIUVINĖJIMAS UŽVALKALAMS

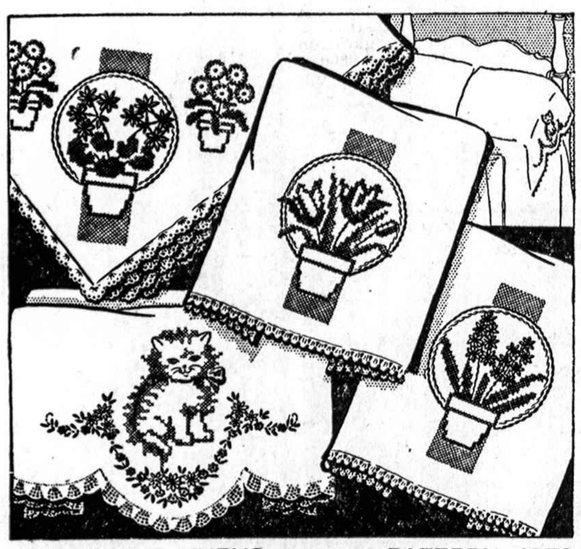

HOUSEHOLD LINENS PATTERN 1852

No. 1852 — Visokios rųšies išsiuvinėjimai ir mezginiai užvalkalams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1852
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. .....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

Darbas, Taupa -- Gyvenimo Palaima

Leiskit Mums Pasirupint Jusų Vargais

. . . visi jusų rupesčiai neturi pamato. Jei reikia pinigų . . . jei manai pirkti namus . . . senus pataisyti . . . jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, pirma ateik į NAUJIENŲ SPULKA. Patarimas ir patarnavimas čia nieko nekainuoja

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną
Čia visų INDELIAI APDRAUSTI IKI
$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.
1739 SOUTH HALSTED STREET
TELEFONAS, *CANAL* 8500

DAILY *BUSINESS* DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRAŠAS — ALFABETO TVARKOJE

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

• LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI IŠIMAMI už **$12.50**
GYDYMAS LIGONINĖJE **$50.00**
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena ligoninėje **$15.00**
RAUMATIZMAS greitai palengvinama **$2.00**
VISAS LIGAS GYDOMA Ekzaminaciją iškait. vaistus **$1.00**

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago.
Tel. Lawndale 5727.

ANGLYS—COAL
Kainos perkant 4 tonus ar daugiau:
Pocahontas Mine Run, Virginia
75% Coarse $7.00
Pocahontas Mine Run, West Virginia
75% Coarse $7.75
Illinois Nut $5.60
Rex Egg $7.50
Black Band Lump $8.75
Millers Creek Lump $9.00
Chestnut Hard Coal $13.00
ir kitokias anglis pristatom.
Pašaukit: Lafayette 8980.
OKSAS EXPRESSING
4405 SO. FAIRFIELD AVE.

PETER PEN

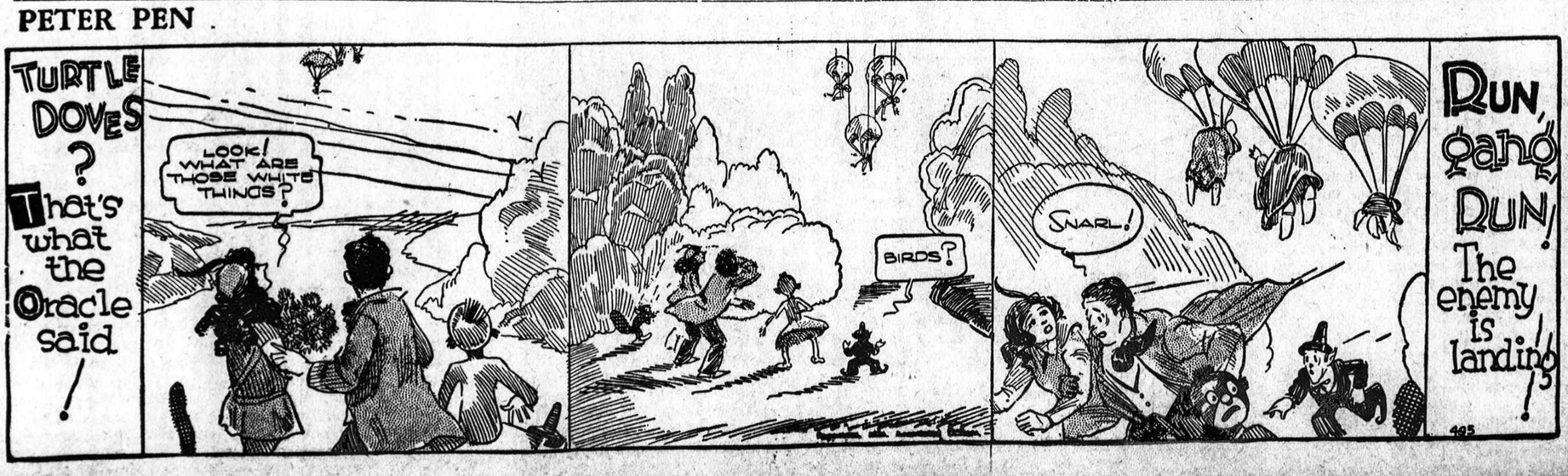

Pažinkime Chicago

WPA šią savaitę ruošia šiuos turus po įdomesnes Chicagos vietas:

Sekmadieny, "informal religions", lankymas negrų religinių įstaigų. Susirinkti 6 v. Railroad chapel, 3835 S. Dearborn St.

Antradieny, lankymas chiniečių distrikto. Susirinkti 8 v. v. prie 22 ir Cermak elevatoriaus.

Reikalinga iš kalno registruotis telefonuojant Calumet 6641 ar 7735 dienos laiku.

Trečiadieny — Arklių prekyvietė. Pamatykite paskutinę Chicagos arklių prekyvietę. Susirinkti 9:30 v. ryte Stock Yards Inn, 4160 S. Halsted St.

Trečiadieny — "Industry in the Central Manufacturing District". Lankymas šios aplielinkės dirbtuvių. Susirinkti 2:30 v. p. p. prie Racine ir 35 gatvių.

Ketvirtadieny — "Mail Order House". Apžiurėjimas didelės mail order įstaigos. Susirinkti 2:30 v. po piet, 925 S. Homan ave.

Penktadieny — Ugniagesių lavinimas. Pamatykit kaip yra lavinami ugniagesiai kovoti gaisrus. Susirinkti 2 v. p. p., 720 Vernon Park Pl.

Penktadieny —"Chicagos lietuviai". Lankymas didžiausios ir seniausios lietuvių kolonijos — Bridgeporte. Susirinkti 8 v. v., 831 W. 33 Pl.

Šeštadieny — "Goose Island". Pamatykite vieniutėlę Chicagos tikrą salą, kur pirmiausia pradėjo dygti pramonė. Susirinkti 2:30 v. p. p. prie Division St. ir upės.

MADOS

No. 4852 — Išėjimui suknelė. Galite pasisiuti iš dviejų rušių spalvų materiolo. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, taipgi 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Du Policistai Pašalinti Už Kalinio Užmušimą

Du Maxwell policijos stoties pilicistai liko pašalinti iš vietos už negro kalinio užmušimą.

Pašalintieji yra Fred N. Herman ir John G. Bowen, tarnauja policijoj nuo 1929 ir 1922 m. m.

Galbut abu policistai bus atiduoti ir kriminaliniam teismui. Užmuštasis negras yra John Robinson 33 m.

Minėtas negras stipriai įsigėręs, bal. 2 d. naktį įsiveržė į namus 1632 Washburn ave. Pašaukti policistai Herman ir Bowen mušė ir spardė negrą net ir kada jis parkrito ant grindų. Robinson ant rytojaus mirė Bridewell ligoninėje.

Kaukuolė Ant Automobiliaus — Ne Juokai

Kada draugas nutepliojo kaukuolę su sukryžiuotais kaulais ant James Marek automobilio fenderių, buvo manyta, kad tai vien juokai.

Bet vakar Marek bandydamas aplenkti stovintį Cicero ave. gatvekarį suvažinėjo dvi moteris. Viena jų, Mrs. Katie Kaiser, 77 m., 1026 Cleveland ave., Park Ridge, veikiausia mirs. Kita moteris Mrs. Betty Boeckler, 64, 2599 N. Cicero avenue, yra kiek lengviau sužeista.

Pats Marek yra areštuotas už neatsargų važiavimą. Jis laikomas kalėjime iki išsispręs Mrs. Kaeser likimas.

Moteris Užmušta Paslydus Automobiliui

Kada automobilis, vairuojamas Chicagos policisto John Smith ties Janesville, Wis., pataikęs vandens klaną paslydo ir nušoko nuo kelio, chicagietė Marie Kelley, 70 m., 7127 Constance Ave., liko užmušta, o jos draugė Mrs. John Banks, 6727 Parnell ave., liko sunkiai sužeista. Policistas gi išliko tik lengvai sužeistas.

URŠULĖ MARTINKIENĖ
po tėvais Žadeikaitė.

Persiskyrė su šiuo pasauliu Rugsėjo 10 d., 11:20 v. vak., 1938 m., sulaukus gilios senatvės amžiaus, gimus Lietuvoj Kvėdarnos parap., Tauragės apskrity.

Amerikoj išgyveno 37 m.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Aleksandrą, 3 dukteris: Oną Maskin, Eleną Gedmin ir Kazimierą Fuller ir seserį Zuzaną Biknienę iš Newark, N. J.

Kunas pašarvotas Butkaus koplyčioj, 710 W. 18th St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 14 d., 8:30 val. ryto, iš koplyčios į Dievo Apveizdos parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Uršulės Martinkienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Vyras, Dukterys, Sesuo ir kitos giminės.
Laid. Dir. Antanas Butkus,
Tel. CANAL 3161.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Naujienų-Acme Telephoto

SUIMTAS UŽ MOTERIŠKĖS PASMAUGIMĄ— William Frank Raab, buvęs kalinys, kuri Chicagos policija suėmė už nužudymą 28 metų moteriškės viename Chicagos viešbutyje.

Leis Meškerioti Parkų Tvenkiniuose

Aštuoni parkų tvenkiniai (lagunai) oficialiai atsiuarė meškeriojimui šeštadienio rytą, rugsėjo 10 d. Tie tvenkiniai randasi šiuose parkuose, du Lincoln ir po vieną —Garfield, Jackson, Humboldt, Washington, Columbus ir Douglas parkuose.

Kaip kitais metais, taip ir šiemet, Izaak Walton Leagere duos prizą už pagautą parko tvenkiny didžiausią žuvį. Meškeriojimo sezonas parkuose tęsis iki oras leis.

Du Užsidarę Bankai Mokės Depozitoriams

Du užsidarę Cook kauntės bankai atmokės apie $60,510 savo 2,200 depozitorių, sako valstijos auditorius Edward J. Barett. Homewood State Bank, Homewood, Ill., išsiuntinėjo čekius atmokėjimui 15 nuoš. depozitų. Jis viso yra atmokėjęs 30 nuoš.

Hegewisch State Bank, Hegewich, Ill., atmoka 10 nuoš. Jis yra atmokėjęs 52½ nuoš.

Kosmetikų Suvažiavimas — Grožio Savaitė

Mėras Kelly paskelbė "grožio savaitę" sąryšy su metine konvencija grožio salionų laikytojų ir kosmetikų fabrikantų suvažiavimu, kuris Stevens hotely prasidėjo šiandien ir tęsis keturias dienas.

Laike suvažiavimo bus įvairių prakalbų ir parodų įvairių plaukų sušukavimų, nagų aptaisymų ir tt.

Kalbės nacionaliai grožio autoritetai. (Sp.)

Čechai Pagerbs Masaryko Atmintį

Per ateinančias tris dienas Chicagos čechai laikys gedulo susirinkimus pagerbimui atminties savo didžiojo patrioto prof. Thomas G. Masaryk, kuris mirė rugs. 13 d. metai atgal. Jis buvo įkurėjas Čechoslovakijos respublikos ir buvo pirmas jos prezidentas.

Gal Pakeis Požeminių Kelių Planus

Galbut Ickes komisija pasiulys pakeisti Chicagos požeminių kelių planų, kaip jų kryptį, taip ir jų konstrukciją.

Komisija dabar svarsto tuos planus ir už savaitės raportuos vidaus reikalų sekretoriui Ickes.

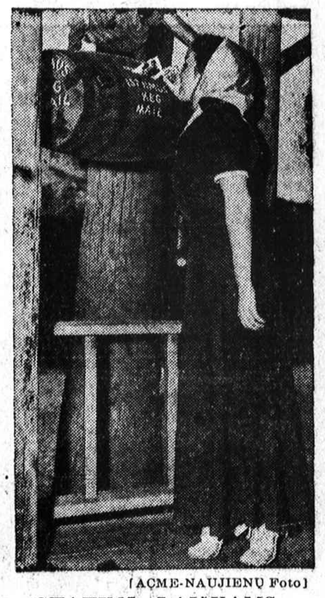

[ACME-NAUJIENŲ Foto]

STATINĖ LAIŠKAMS — Santa Catalina saloj, prie Californijos kranto valdžia turi įrengus keisto pavidalo laiškų dežutes. Paveikslas parodo merginą dedant laišką į statinę. Tai laiškų dėžutė.

[ACME-NAUJIENŲ Foto]

NORI PERSKIR — MayŲ Bower Ingraham iš Los Angeles, Cal., kreipėsi į teismą prašydama divorso, kadangi keturioms savaitėms praėjus nuo vedybų, jos vyras Irving I. Ingraham pabėgęs. Jis yra turtingas laikrodžių magnatų šeimos narys.

Kiek Automobilių Chicagoje

Chicagos miestas pernai išdavė miesto laisnius dėl 489,780 pasažierinių automobilių ir del 156 sunkiųjų trokų.

Už laisnius pernai miestas surinko $3,068,639.60.

Skolina Žaislus

Pirmas žaislų skolinimo centras šiaurvakarinėj miesto daly bus atidarytas rugs. 14 d. Shabbona parke, prie Addison st. ir N. Sayre ave.

Tai jau devintas centras atidarytas nuo pradžios 1936 m., kada parkas ir WPA įvedė žaislų skolinimą.

Pirmiausia tokis centras buvo įsteigtas Brands parke, paskui Erkhardt, Union park, Fuller Park, Sheridan Park, Pulaski Park ir Stanford Pk.

Visi tie parkai yra tokiose miesto dalyse, kur šeimynos neišgali nupirkti žaislų savo vaikams.

Tuose centruose vaikai gali ateiti ir žaisti, taipgi pasiimti žaislus, kaip pasiskolinama knygą iš knygyno, pasirašant kortelę. Žaislai skolinami nemokamai vienai savaitei. Shabbona parkas pirmą savaitę neskolins žaislų, bet atėję vaikai galės jais žaisti kiek tik jiems tinka.

Ten esančius žaislus galima matyti išstatytus Mandel Bros. sankrovoje.

Iš Lietuvos

Kita Baltijos juros konferencija bus Kaune

Vokietijoje, Liubeko mieste, prasidėjus Baltijos juros konferencija savo darbams baigti perkelta į Belgiją. Kanferencijoje dalyvauja atstovai visų tų valstybių, kurios prieina prie Baltijos jurų: Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Sov. Rusijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Vokietijos ir Lenkijos.

Kiekviena šių valstybių turi siauresnį ar platesnį išėjimą į Baltijos jurą. (Lietuva turi apie 95 kilometrus pajurio). Kiekviena valstybė, žinoma, tyrinėja savo pajurį, pažįsta jo gilumas, seklumas, gyviją ir kitą ką. Bet reikalingas yra bendras Baltijos jurų mokslinis tyrinėjimas, žemėlapių sudarymas, jų tobulinimas, nes kitaip nebutų įmanoma laivininkystė ir žvejyba. Baltijos jura labai audringa, jos šiauriniai kraštai (Švedijos, Suomijos pakraščiai) nusėti salomis — salelėmis bei uolomis; pietinės dalies pakraščiuose yra seklumų, kurias audros dažnai pakeičia. Todėl laivininkystės saugumas reikalauja nuolatinio Baltijos juros stebėjimų ir tyrinėjimų. Šitiems darbams suderinti, suvienodinti ir bendradarbiavimui nustatyti kas treji metai šaukiamos Baltijos juros tyrinėjimo konferencijos, į kurias suvažiuoja hidrologai (vandenų žinovai) tautų, turinčių priėjimą prie Baltijos juros.

Lietuvos atstovai prof. Kolupailai pasiulius, šiųmetinė konferencija vienu balsu nutarė sekančių Baltijos hidrologų konferenciją sušaukti Lietuvoje 1941 metais. Tsb.

Pranciškonai Išeina

KRETINGA — Per liepos ir rugp. mėnesius išbėgo apie 12 ar 15 vienuolių. Pirmiaus išėjo po amžinų įžadų T. Domininkas Kaubrė (kuris dabar Skirsnemunėje vikaraują), ir po amžinų įžadų Br. Bernardas. O dabar šiomis dienomis sekantieji išėjo: Br. Augustinas, Br. Domininkas, Br. Paulius, Br. Vaitiekus, Br. X (siuvėjo padėjėjas), Br. X (kepėjas) ir Br. Titas. Klierikai: Karolis, Paulius, Ignacas ir kiti rengiasi bėgti.

Kodel bėga, tik jie patys— pabėgėliai žino. Sakosi, del nepakenčiamos padėties ir netvarkos vienuolyne.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO
Penteris ir popieruotojas iš vidaus, iš lauko ir štoruose, 10 metų patyręs, darbas užtikrintas. Chicagoj ir priemiesčiuose apkainavimas dykai.
J. AUGAITIS,
1608 S. 50th Ave., Cicero, CIC. 2633

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MERGINA AR JAUNA moteris bendram namų darbui, nuolatinė patikima ypata tiktai, savas kambarys, geri namai.
Juniper 10570.

MERGINA prižiurėti kudikį, nėra sunkaus skalbimo, nė virimo, geri namai, buti.
Tel. Buckingham 0308.

REIKALINGOS PATYRUSIOS popierio sortuotojos. Gera alga tinkamoms moterims.
THOMAS PAPER STOCK CO.
860 W. Evergreen,
1 blokas į šiaurę nuo Halsted ir Division.

MERGINA BENDRAM NAMUI darbui, nėra virimo, nė sunkaus skalbimo — 1 vaikas, geri namai. Van Buren 2922.

PATYRUSI MERGINA bendram namų darbui mažam apartmente, buti, nėra virimo, $6.00.
Sheldrake 5831.

MERGINA 20 iki 30 metų patyrusi bendram namų darbui, mažam apartmente, eiti ar buti. $5.00.
Dorchester 0805.

PATYRUSI MERGINA bendram namų darbui, buti, maža šeima, nėra skalbimo. $8.00. Hollycourt 3089.

PATYRUSI MERGINA 20—30 metų bendram namų darbui, pabėti prie virimo, $6.00 ar $8.00., geri namai. Briargate 1186.

FOR RENT—IN GENERAL
Rendai—Bendrai

5 KAMBARIAI TINKA daktarui arba advokatui—visi patogumai. vietoje. Pigi nuoma. Kreipkitės
3354 So. Halsted St.

RENDON 5 KAMBARIAI 3 bedrooms—Bath tub. 717 W. 21 Pl., Canal 5848.

RENDON 3 KAMBARIAI, šviesus — naujai dekoruoti. Atsišaukit, Renda—$ 13.00. 3119 S. Morgan St.

FURNISHED ROOMS—WANTED
Reikia Gyvenimui Kambarių

REIKALINGAS KAMBARYS apie Marquette Park, su garažium. Šaukite telefonu Grovehill 0800 po 6 vakare. Palikite adresą ar telefoną pas Sekretorką dėl Charlio.

BUSINESS CHANCES
Pardavimui Bizniai

BARGENAS: Nupirksite su mažais pinigais, grosernę ir delicatessen, per daug metų išdirbtas kampinis biznis. 3465 So. Lituanica Avenue.

PARDAVIMUI PIRMOS KLESOS 22 kambarių ruming house su arba be namo. Geras location, garu apšildomas, karštas vanduo. Visi patogumai. Rašykite Box 869, 1739 So. Halsted Street.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PARSIDUODA 3511 Lowe Ave. Pamatykit šią 8 kambarių garu šildomą katedžį. Savininkas 3516 So. Lowe Ave.

NORINTIEMS NAMŲ GERIAUSIA PROGA. — Lotai po $115.00 su visais impruvementais, prirengta budavojimui. 2 blokai nuo Archer Ave. prie gatvekarių ir mokyklų. Lotai yra apibudavotam sekšine ir turi buti parduoti sutvarkymui palikimo.
Kreipkitės 5878 Archer Ave.

PARDAVIMUI plytinis budinkas su krautuve—5 kambariai, 2 karų garažas. Tiktai $50 imokėti—labai nebrangiai. 2525 S. Green St.

3 AUKŠTŲ plytinis namas, akmeninis frontas, beismentas, susidaras iš krautuvės ir 5 rendų.
2 aukštų plytinis namas, susidaro iš 8 kambarių flato su vana ir 2-3 kambarių rendomis.
Kainuoja nebrangiai, abu namai netoli 18 ir Paulina. Savininkas ties 1653 W. 18th St. Parduoda kartu ar skyrium.

CLASSIFIED SKELBIMUS
"N." RAŠTINĖ PRIIMA
KASDIEN NUO 8 V. RYTO IKI
7:30 VAL. VAK.
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 popiet ir nuo 4 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. CANAL 8500

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

VYRAI SU UKĖS PATYRIMU, norintys pasidaryti nepriklausomais pieninininkystės ukiams pirkti lengvais terminais. Prašykite knygelės. M, L. KING, Cumberland, Wisconsin.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

IŠPARDUODAME BARŲ FIKČERIUS 1938, visokio didžio su Coil Baksais ir sinkom. Taipgi štorų fikčerius del bile kurio biznio įskaitant svarstykles, registerius ir ice baksius. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirksite kitur.
S. E. SOSTHEIM & SONS
1915 SO. STATE STREET
CALumet 5269.

NORIU PARDUOTI 74 naujus 1938 elektrikinius šaldytuvus $289 vertės už $125.00 su fabriko 5 metų garantija. Atsišaukite Ališauskas and Sons, 7126 So. Rockwell Street.

PARSIDUODA BARBERNĖS fixturiai, 2 krėslų pilnas įrengimas už $100.00 verti $300.00.
3420 So. Lituanica.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

ATEIK į didžiausį naujų ir atimtų automobilių išpardavimą—tokį, kokio Chicago nėra bet kada mačiusi pas—
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
ties 1340 West 63rd St.
Virš 300 naujų ir vartotų karų bus parduodama tiesiog publikai. Jųs galite nusipirkti tikrą 1938 metų karą už tik $395 ir 1937 karą už tik $295. Ne daugiau. Taipgi senesnių modelių karai už taip pigiai kaip $35.
Nepirkite naujo ar vartoto karo tol, kol nebusi matęs musų parodos kambarius. Mes užtikriname, kad sutaupysime jums šimtus dolerių.
Visi karai turi musų 90 dienų garantiją ir 10 važinėjimo bandymą. Jums nereikia ir grynų pinigų, mes priimsime jusų senąjį kaipo rankpinigius, o jųs galite pasiimti dviem metams išsimokėti.
Nesvarbu kur gyveni, nepraleisk nuostabios progos.
Atdara kas vakarą iki 9:30 P. M. ir visą dieną sekmadienį.
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
ties Loomis.

DAUGYBĖ VARTOTŲ KARŲ
BUICK & PONTIAC
MILDA AUTO SALES
806 West 31st Street
Telefonas VICTORY 1696

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSTĖ IR BLĖKOS DARBAI
35 metai bizny, turi pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET MSE CO.
3216 So. Halsted Street.

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos—Aliejus

Kainos Numažintos—
ANGLYS

EGG	$6.00
NUT	$6.00
BIG LUMP	$6.00
MINE RUN	$5.75
SCREENINGS	$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ
PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESČIUOSE.
Tel. ARDMORE 6975

JEI TURIT KĄ PARDUOT
PAGARSINKIT NAUJIENOSE
JEI IEŠKOT BARGENŲ
SKAITYKIT NAUJIENAS
NELAUKIT ILGAI
Pašaukit mus tuojau
CANAL 8500
Apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus gausit nuolaidą.

DARBO ŽINIOS

Skundžia Aurora, Elgin Geležinkelį

Organizuoti darbininkai apskundė nacionalei darbo santykių tarybai Chicago, Aurora and Elgin Railroad Co., kurią kaltina atsisakant vesti kolektyves derybas su darbininkais. Bylos svarstymas dar nepaskelbtas.

Streikas, Kuris Tęsiasi Jau Keturis Metus

Kohler Co. dirbtuvėse, Kohler, Wis. streikas tęsiasi jau keturi metai. Streiką paskelbė Federal Labor Union No. 18545.

Kompanija bandė streiką smurtu sulaužyti ir du streikierius nušovė, o 43 sunkiai sužeidė.

Bet nežiurint ilgo streiko, streikieriai laikosi gerai ir tikisi streiką laimėti. Paminėjimui žuvusiųjų rugp. 31 d. prie dirbtuvės suruoštas "tylusis pikietavimas". Streikieriai tvarkiai praėjo pro dirbtuvę, vedami žuvusiųjų šeimynų—tėvų ir vaikų. Streikieriams padeda Darbo Federacija ir Wis. valstijos darbo Federacija.

Pavedė Unijai Vesti Kasyklas

Federalinis teismas įsakė Lattimer Coal Corp. atidaryti penkias uždarytas kasyklas ir pavedė jas vesti angliakasių unijai iki bus atmokėta $65,000 užsilikusių algų. Kasyklų savininkai yra prasiskolinę $150,000, bet teismo nuosprendžiu pirmiausia turi buti atmokėtos viršminėtos algos. Dabar kasyklas operuos unija ir visą pelną atiduos darbininkams iki bus sugrąžinta jiems visa skola.

CIA UNIJA LAIMĖJO

Nors nacionalė darbo santykių taryba pravedė atstovų rinkimus San Francisco Shell refinerijose amatų pagrindais, betgi daugumą balsų gavo industrinė Oil Workers unija. Iš 2,116 balsų CIO unija laimėjo 1,427 balsus, Darbo Federacija gavo tik 242 balsus, o 497 balsai nepritarė jokiai unijai.

Atšaukė Streiką

Paruošusi skundą darbo tarybai, New Orleans transporto darbininkai nutarė atšaukti streiką prieš 22 gabenimo kompanijas. Streikas, kuris buvo suparalyžavęs miesto transportaciją, pasižymėjo dideliais neramumais. Policijai kaip įmanydama persekiojo CIO darbininkus, puolė jų svetaines ir be jokios priežasties areštuodavo streikierius. Bet tuo pačiu tarpu ji nekliudė Federacijos narių.

Nuosprendis prieš Kompaniją

Automobilių darbininkų unija apskundė nacionalei darbo santykių tarybai Stewart Die Casting Corp., 4535 Fullerton ave., Chicago, Bernice Andrews ir k. už laužymą Wagnerio darbo santykių akto.

Taryba išnagrinėjus skundą rado, kad kompanija trukdė darbininkams organizuotis ir šalino iš darbo priklausančius unijai.

Taryba įsakė Stewart Die Casting Corp. paliauti persekiojus organizuotus darbininkus ir priimti į darbą pašalintuosius, apmokant jiems už nedirbtą laiką.

Suklastavo Ir Prašvilpė $61,234

Hill Turckel, buvęs kalinys, tapo areštuotas už pavogimą $61,234 iš Wenzel Co., muvių reikmenų fabrikantų, 2505 So. State St. Jis kaltinamas suklastavimu. Per du metus jis buvo kompanijos knygvedžiu.

Visus pasisavintus pinigus jis jau prašvilpė kabaretuose. Ki'o samdytojo jis pasisavino $31,353 ir už tą atsėdėjo 5 metus kalėjime.

Padidėjo Samda N. Y. Valstijoje

N. Y. Valstijos darbo departamentas paskelbė, kad nuo vidurio liepos iki vidurio rugpiučio žymiai padidėjo samda N. Y. dirbtuvėse. Padidėjimas daug didesnis, negu paprastai buna sezoninis padidėjimas.

[ACME-NAUJIENŲ Photo]

„MISS JAMAICA" — Amerikai artimos salos Jamaica gražuolė "Miss Jamaica". Privatiniam gyvenime ji yra Winifred S. Casserly.

Federacija Renkasi Konvencijai

Illinois Darbo Federacijos delegatai renkasi Peoria, Ill., metinei konvencijai, kuri prasidės pirmadienyje. Tikimąsi 1,000 delegatų. Konvencija tikisi susilaukti ir kritikos iš valdžios pusės už nedalyvavimą lušnų griovime ir namų statybos vykinime. Federacijos vadams yra labai nemalonus valdžios atstovų dalyvavimas.

Gaisras Gatvekary, 9 Sužeisti

Prie 93 ir Ashland gatvių gatvekary kilus gaisrui, kilo panika, kurioj devyni žmonės liko sužeisti, šeši jų tiek sunkiai, kad juos teko gabenti ligoninėn. Sužeista daugiausia moterys.

Sanity In Art Meno Paroda

Suruošė p-nia Josephine H. Logan; Išdalinta Premijos

Rugsėjo 1 d. Chicagos Galleries Association, 215 N. Michigan Ave., buvo atidaryta tapybos ir skulpturos meno paroda. Ją suruošė žymi meno srityje veikėja p-nia Josephine Hancock Logan, pirmininkė "Society for Sanity in Art" draugijos, kuri pastaraisiais keleriais metais veda atkaklią kovą prieš moderninį meną. Jos manymu, modernis menas—tapyba, skulptura ir muzika—nė kiek nepažengęs priekin, bet grįžtąs atgal į primityviškus amžiaus.

Publika ir dabar mėgstanti gerą meną, kaip ir seniau, tik ją atgrąsinę barbarizmai. Pav. vasaros metu Chicagos Grant Parke koncertus kas vakaras tukstantinės minios lankydavo.

Ji pati ruošė parodą, pati rinko eksponatus ir pati paskyrė premijas.

Eksponatų parodoje iš viso yra 79 tapybos ir 12—skulpturos.

Premijas gavo sekami dailininkai: Rudolph F. Ingerlie už tapybą vardu "Just A'rest'n"; Walter Krawiec už tap. "Six Greys" (cirkas); Joseph Tomanek už tap. "Thoughts of the Future", ir Frank C. Peyraud už vietovaizdį "Morning on the Skokie". Kai kurie naturalistai dailininkai anksčiau gavo pp. Loganų premijas Meno Institute. Tačiau ne visi jie šitai parodai atstovauja.

Iš portretų yra stambiausi ir bene bus geriausi, tai p-ios Loganienės vyro velionio Frank Granger Logan'o portretas, pieštas Louis Betts ir jos pačios portretas, pieštas Leopold Seyffert. Iš eilės seka kiti trys tikrai geri portretai, butent: pieštį Theodore Johnson'o pp. John Lane Hancock portretai ir Frederic Mizen'o pieštas K. S. Templetono portretas. Nemažesnės svarbos yra Claude Buck'o du akademiški kurinėliai: "Bobbie" ir "Reverie". Oskar Gross'o savęs portretas labai gražus. Antonin Sterba "Betty" ir T. Vognild "Nude", pastebėtini.

Yra tikrai meniškų ir patraukliu vietovaizdžių. Kai kurie jų paimti iš labai populiarių vietų, kaip pono Frank V. Dudley, žinomo Indianos kopų dailininko du labai gražus kuriniai — "Duneland Beach" ir "Harbingers of the Storm". Pirmasis atvaizduoja viešuosius papludimius ties parko pavilionu, o antrasis—prie jo paties studijos — audra ant ežero nakties metu.

P-as Frank V. Dudley praeitą pavasarį buvo apdovanotas garbės laipsniu ir medaliu už pasižymėjimą kaipo veteranas piešėjas kopų gamtos. Tą garbę jam suteikė The Chicago Painters and Sculptors Association.

Skulpturos skyrius nei kiek nesilpnesnis. Čia yra skulptorių atvaizduota kai kurie žymus asmenys: Albino Polaseko—p. Frank Logan'o biustas; P. K. Kufrino—Clarence Darrow'o biustas ir Carl Hallstammer'o buvusio aktoriaus Will Rogers statula. Šis medžio raižinys yra tikrai meniškas ir gerai atvaizduotas.

Bendrai paroda yra konservatyviška, bet patraukli ir įvairi. Verta pamatyti. Ji truks iki rugsėjo 23 d. Įžanga nemokama Katalogą vietoje galima gauti nemokamai.

Prieš porą metų p-ia Logan parašė knygą vardu "Sanity in Art", kuri yra labai populiari ir jau buvo atspausdinta antra laida.

x x x

Prie aukščiau sakytos parodos, yra pridėta keletas kurinių praeitą mėnesį Norvegijoj mirusios chicagieties dailininkės Pauline Palmer. Velionė Palmer buvo jau ne jauna moteriškė. Ji buvo garsi dailininkė. Mokėsi Meno Institute ir Paryžiuje. Piešdavo vyriausiai vietovaizdžius, tačiau buvo ir gera portretistė.

x x x

Meno Instituto meno mokykla atsidarys pirmadienį, rugsėjo 19 d. Registracija prasidės pirmadienį, rugs. 12 d. ir truks visą savaitę. Vakariniai kursai prailginti. Vietoje trijų vakarų savaitėj, bus keturi—pirm., antrad., ketvirt., ir penktadienį, nuo 6:30 val. iki 9:00 val. vak.

Mikas Šileikis

Chicagos Sankrovos Džiaugiasi Padidėjimu Prekybos

Chicagos departamentinėse sankrovose prekyba žymiai padidėjo su pradžia rugsėjo mėn. Padidėjimas siekia 6.5 nuoš. Visoje šalyje departamentinių sankrovų prekyba sumažėjo 3 nuoš. Didžiausias padidėjimas siekia Minneapolis, ten prekyba padidėjo 11 nuoš.

Tyrinės Maywood Šelpimo Viršininkus

Maywood bedarbių šelpimo viršininkai bus tyrinėjami valstijos administracijos dėl įvedimo medikalio monopoliaus.

Pasiųsti gubernatoriui Horner affidavitai sako, kad šelpiamieji bedarbiai buvo verčiami eiti pas tam tikrą gydytoją aplenkiant kitus Maywood gydytojus. Taipgi buvo verčiami pirkti vaistus vienoj nustatytoj vaistinėj. Jeigu skundas pasitvirtins, tai Maywood neteks finansinės paramos iš valstijos.

Mirė antra buso auka

Chicagietis lietuvis žuvo nelaimėj prie Wilkes Barre, Pa.

Mrs. Barbora Bogdanski, 50 metų, 1022 N. Ashland ave., guli Norwegian-American ligoninėj. Ji buvo sužeista rugp. 14 d., kada busas Sheridan road prie Devon ave. išėjo iš kontrolės.

Kitos automobilių nelaimės.

Emil Yankus, 35 m., 9927 Sangamon st., liko užmuštas. Jo trokui nuvažiavus nuo kelio ir nuvirtus pakalnėn ties Wilkes-Barre, Pa. John Blotham 70 m.. 2340 W. 113 Pl.. liko usmuštas prie Western ir 115 gatvių, kur jį užgavo Ralph Jilk, 4908 N. Keeler av. automobilis. Bernard Sykes. Chicago automobilių dyleris ir jo sunus Gilbert ir marti Ann liko sunkiai sužeisti susidurus automobiliams ties Syracuse, N. Y. Visi jie gyveno Evanstone.

Automobiliai šiemet Chicagoj užmušė jau 422 žmones. Cook kauntėj užmušta 553 žmonės, o 13,342 sužeista.

Įkišo Ranką Į Buso Duris

Mrs. Bertha Ross, 80 m., 858 No. Woliott ave., rado, kad automatiškos busų durys yra pavojingos. Išlipdama iš N. Central ave. buso ji nulipo nuo pakopos, durys sušnypštė ir užsidarė, pastverdamos jos riešą. Šoferis nieko nemanydamas paleido busą, kuris pradėjo ją vilkti ir nuvilko 20 pėdų iki jos šauksmas privertė šoferį sustoti. Nuvežus į ligoninę rasta sutrenkti smegenys, išsuktas petis ir sulaužytas jos riešas.

Suėmė Išeikvojusį $12,500

Tony Wadich, 23 m. 2122 N. Karlow ave., patyrė, kad besislapstydamas nuo policijos neprivalai bartis su savo žmona.

Prieš pusantrų mtetų jis išaikvojo Congle Commission Co., 1135 Randolph st., $12,500 ir nuo to laiko slapstėsi nuo policijos. Dabar jis taip smarkiai susibarė su savo žmona Lotie, kad kaimynai pašaukė policiją. Policija jį suėmė ir surado jo rekordą. Išaikvotus pinigus jis praleido ant arliukų.

Sumažėjo Gyvulių Skerdimas

Šiemet žymiai yra sumažėjęs gyvulių, ypač jaučių ir veršiukų skerdimas.

Bet kartu padidėjo kiaulių ir avių skerdimas.

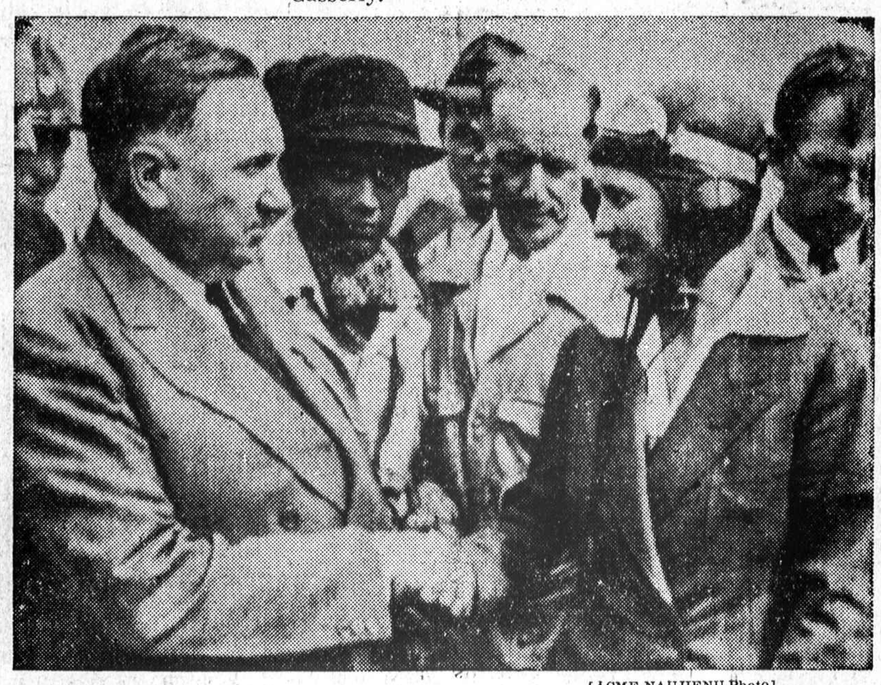

[ACME-NAUJIENŲ Photo]

USA LAIMĖJO DAVISO TAURĘ — J. Donald Budge, (kairėj), žymus USA tenisistas iš Oakland, Calif., sveikinasi su australiečiu John Bromwich, kurį nugalėjo teniso rungtynėse Philadelphijoje. Budge laimėjo Amerikai Daviso taurę.

[ACME-NAUJIENŲ Photo]

MOTERIŠKEI PIRMA VIETA — Vincentas Bendix žymus, South Bend, Indiana, fabrikantas, sveikina lakunę Jacqueline Colhran. Ji laimėjo svarbiausias Clevelando metinės aviacijos iškilmių lenktynes iš Los Angeles į Clevelandą. Ji atliko 2043 mylių kelionę per 8 valandas ir 10 ir pusę minučių, pralenkdamą visą eilę vyrų, dalyvavusių lenktynėse. Jos vidutinis greitis buvo 250 mylios per valandą.

VILNIEČIAI ATSISVEIKINA SU KAUNU —Vilniečių sportininkų, dalyvavusių Pirmojoje Lietuvos Tautinėje Olimpijadoje, entuziaztingas išlydėjimas Kauno stotyje. Dešinėje — vilniečių sportininkai, dalyvavę Pirmojoje Lietuvos Tautinėje Olimpijadoje.

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.